

Zbiór

praw konstytucyjnych i administracyjnych
Województwa Śląskiego.

Organizacja i kompetencja – władz i urzędów –

II. Uzupełnienie.

Zestawił

Dr. Włodzimierz Dąbrowski

Dodatek Nr. 11 do „Gazety Urzędowej Województwa Śląskiego”
1923

Tłoczono w Drukarni Wojewódzkiej w Katowicach.

5131/68

1419

I

Broszurka ta stanowi II. uzupełnienie rozdziałów „Zbioru praw konstytucyjnych i administracyjnych Województwa Śląskiego” dra. Włodzimierza Dąbrowskiego, odnoszących się do organizacji i kompetencji władz. Uzupełnienie I. zawiera „Ustawy o języku urzędowym i zostało wydane jako „Dodatek Nr. 8” do „Gazety Urzędowej Województwa Śląskiego”.

Pozatem patrz „Spis dodatkowy” na końcu tej broszurki.

X-1545
1419 I

uzup. 2

Dowc

Kraj. Bibl. Pedagog. H-u
23.3.68

[5-5]

1531

Część I.

Rada Wojewódzka.

Patrz:

- 1) tom I; str. 45
- 2) „ I; str. 160
- 3) „ I; str. 169
- 4) „ I; str. 171
- 5) „ I; str. 191

1.

Ustawa

z dnia 20. października 1922 r.

w sprawie wyboru Rady Wojewódzkiej.

Art. 1.

Sejm Śląski wybiera na plenarnem posiedzeniu członków Rady Wojewódzkiej na jeden rok.

Mandaty wybranych członków gasną dopiero po wyborze następnej Rady Wojewódzkiej.

Art. 2.

Wybieralną do Rady Wojewódzkiej jest każda, bez różnicy płci osoba, zamieszkała w dniu wyborów w Województwie Śląkiem i licząca ponad 30 lat.

Prawo wybieralności nie przysługuje osobom wymienionym w ustawie Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 28. lipca 1922 r. (Ordynacja wyborcza do Sejmu, (Dz. Ust. Rzpl. P. nr. 66. poz. 590) w art. 3 i 4.

Art. 3.

Przed wyborami Marszałek wzywa Sejm do złożenia list kandydatów na swoje ręce najpóźniej przed zarządzeniem wyboru.

Listy kandydatów muszą być proponowane na piśmie przez najmniej 5 posłów.

Art. 4.

Marszałek oznacza listy liczbami i podaje liczby do wiadomości Sejmu. Potem Marszałek zarządza wybory.

Art. 5.

Głosowanie jest tajne, kartkami. Każdy poseł oddaje kartkę, na której napisał liczbę, jednemu z czterech skrutatorów, których marszałek mianuje z pośród posłów.

Art. 6.

Ustaliwszy wynik głosowania Marszałek uskutecznia podział mandatów między poszczególne listy w sposób następujący:

Liczba głosów ważnych złożonych na poszczególne listy dzieli się kolejno przez 1, 2, 3 i t. d., aż do tej chwili, gdy z otrzymanych w ten sposób ilorazów da się uszeregować tyle kolejno największych liczb, ile jest mandatów.

Każdej liście kandydatów przyznaje się tyle mandatów, ile przypada jej liczb z pośród ustalonego w powyżej przepisany sposób szeregu liczb kolejno największych.

Jeżeli kilka liczb wykazało ilorazy równe, rozstrzyga los, który ciągnie jeden z sekretarzy.

Art. 7.

Następnie ogłasza Marszałek wynik wyboru.

Ogłaszając wynik wyborów Marszałek ogłosi osoby umieszczone po wybranych kandydatach na dalszych miejscach na liście zastępcami członków Rady Wojewódzkiej, a to w kolejności, w jakiej na liście są uwidocznieni.

Zastępcy członków Rady Wojewódzkiej zostają członkami tejże Rady na wypadek wygaśnięcia mandatu z tej samej listy.

Zastępcy członków Rady Wojewódzkiej zostają członkami tejże Rady na wypadek wygaśnięcia mandatu z tej samej listy.

Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Marszałek:

(—) Wolny.

2.

(Dz. Ust. Śl. Nr. 35, poz. 130 z dnia 27. listopada 1922 r.)

Ustawa

z dnia 23. listopada 1922 r.

w sprawie urzędowania Rady Wojewódzkiej.

Art. 1.

Rota przysięg dla wybranych członków Rady Wojewódzkiej opiewa: „Przysięgam Panu Bogu Wszechmogącemu, że obowiązki członka Rady Wojewódzkiej będę pełnił sumiennie, zgodnie z prawem i w zamiarze służenia Rzeczypospolitej Polskiej. Tak mi dopomóż Bóg!“

Art. 2.

Przysięgę składa się przez odczytanie Roty. Członkowie, którzy chcą przysięgać w języku niemieckim, odczytają Rotę w przekładzie. Za zgodność przekładu z brzmieniem polskim jest odpowiedzialny Wojewoda.

Art. 3.

Przysięgę odbiera Wojewoda.

Art. 4.

Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. 5.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie.

Marszałek:

(—) Wolny.

3.

(Dz. Ust. Śl. Nr. 8, poz. 48 z dnia 10. lutego 1923 r.)

Ustawa

z dnia 26. stycznia 1923 r.

w przedmiocie djet członków Rady Wojewódzkiej.

Art. 1.

Aż do definitywnego uregulowania kompetencji Rady Wojewódzkiej, członkowie teje z wyboru otrzymują w czasie ich urzędowania diety w tej samej wysokości, co posłowie do Sejmu Śląsk.

Art. 2.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie.

Art. 3.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Marszałek:

(—) **Wolny.**

Część II.

Bezpieczeństwo Publiczne.

1.

(Dz. Ust. Śl. Nr. 1, poz. 4 z dnia 19. VI. 1922 r.)

Rozporządzenie

z dnia 17. czerwca 1922 r.

w przedmiocie organizacji Policji Województwa Śląskiego.

Na mocy ustępu 3. art. 40. Ustawy Konstytucyjnej z dnia 15. lipca 1920 r., zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego (Dz. Ust. Rz. P. z 1920 r. Nr. 73, poz. 497) uzupełnionego ustawą z dnia 30. lipca 1921 r. (Dz. Ust. Rz. P. z 1921 r. Nr. 69, poz. 449) i art. 4. ustęp 2. i 4. tejże Ustawy Konstytucyjnej, stanowią w porozumieniu z Tymczasową Radą Wojewódzką, co następuje:

Art. 1.

Policja Wojewódzka jest organizacją służby bezpieczeństwa i ma za zadanie utrzymanie bezpieczeństwa, spokoju i porządku publicznego i w tym zakresie jest organem wykonawczym władz wojewódzkich.

Art. 2.

Koszty utrzymania Policji Wojewódzkiej ponosi bezpośrednio Województwo z tem jednak, że gminy zwracają jedną czwartą część

Do nagł.

W tekście uwzględniono już ustawę zatwierdzającą to rozporządzenie.

Do Art. 2.

Słowa „Tymczasowa“ skreśliła ustawa z d. 2. 3. 1923 r. (Dz. U. Śl. Nr. 13, poz. 87 z 1923 r.)

wszelkich kosztów utrzymania Policji. Sposób pobierania należnej od gmin części kosztów utrzymania Policji określa osobne przepisy wydane przez Wojewodę w porozumieniu z [Tymczasową] Radą Wojewódzką. Gminy zobowiązane są dostarczyć na żądanie władz wojewódzkich lokali potrzebnych na umieszczenie Policji Wojewódzkiej. O ile się rozchodzi o własne lokale gmin już używane przez Policję muszą one być oddane bezpłatnie. Wysokość opłat za inne lokale, oddane Policji do użytku, ustala przepisy wykonawcze, wydane przez Wojewodę w porozumieniu z [Tymczasową] Radą Wojewódzką.

Organizacja Policji Wojewódzkiej.

Art. 3.

Policja Wojewódzka jest zorganizowana i wyszkolona na wzór wojskowy i podlega Wojewodzie.

Art. 4.

Organizacja Policji Wojewódzkiej jest przystosowana do administracyjnego podziału Województwa. Stosownie do tego Policja dzieli się na:

- a) Główną Komendę Policji Wojewódzkiej z siedzibą w Katowicach, która stoi na czele całej Policji Wojewódzkiej.
- b) Komendy powiatowe, miejskie i wiejskie.
- c) Komisarjaty, obejmujące ważniejsze miasta i gminy w powiatach lub dzielnice w dużych miastach.
- d) Posterunki stałe w gminach i małych miastach.

Przy Policji w miarę potrzeby zorganizowane będą oddziały policyjno-śledcze do spraw dochodzeń i śledztwa, uzależnione w tym zakresie działania od organów wymiaru sprawiedliwości.

Art. 5.

Na czele Policji Wojewódzkiej stoi Główny Komendant Policji Wojewódzkiej, zależny od Wojewody. Do zadań Głównego Komendanta należą czynności wykonawcze w zakresie organizacji, administracji, zaopatrzenia, uzbrojenia, uzupełnienia i wyszkolenia Policji, oraz nadzór nad czynnościami tejże.

Art. 6.

Głównemu Komendantowi Policji Wojewódzkiej podlegają bezpośrednio Komendanci powiatu, oraz Komendanci miasta.

Art. 7.

Na czele Policji Wojewódzkiej w powiecie stoi Komendant powiatowy, na czele Wojewódzkiej Policji miasta, stanowiącego samodzielny powiat miejski, Komendant miasta, na czele Komisarjatu Komisarz policyjny, na czele posterunku niższy funkcjonariusz policji w stopniu przodownika lub starszego przodownika.

Art. 8.

Organizację Główną Komendy Wojewódzkiej, oraz Komend powiatowych i Komend w miastach określa specjalne przepisy wydane przez Wojewodę.

Art. 9.

Funkcjonariusze Policji dzielą się na wyższych i niższych:

Wyżsi Funkcjonariusze:

Inspektor,
Podinspektor,
Nadkomisarz,
Komisarz,
Podkomisarz,
Aspirant.

Niżsi Funkcjonariusze:

Starszy Przodownik,
Przodownik,
Starszy Posterunkowy,
Posterunkowy.

Zależność służbowa

**oraz stosunek do władz wojewódzkich, samorządowych
i wojskowych.**

Art. 10.

W zakresie organizacji, administracji, zaopatrzenia, uzbrojenia, uzupełnienia i wyszkolenia podlega Policja Wojewódzka Głównemu Komendantowi Policji Wojewódzkiej.

W zakresie służby bezpieczeństwa i czynności wykonawczych władz wojewódzkich podlega Policja w powiatach starostom, a w obwodach, dla których ustanowione zostały Dyrekcje Policji, Dyrektorom Policji.

Do Art. 7.

Słowa „na czele... przodownika“ umieściła ustawa z d. 2. 3. 1923 (Dz. U. Śl. Nr. 13, poz. 87 z 1923 r.)

Art. 11.

O rozmieszczeniu i obsadzie komisariatów i posterunków decyduje Wojewoda na wniosek Głównego Komendanta Policji, przedłożony po porozumieniu się z lokalnymi władzami administracyjnymi.

Art. 12.

Urzędy prokuratorskie i władze sądowe mają prawo wydawania bezpośrednich zleceń Policji Wojewódzkiej zgodnie z przepisami zawartymi w ustawie o postępowaniu karnem. W czynnościach dochodzenia przestępstw są urzędy policji w bezpośredniej zależności od urzędów wymiaru sprawiedliwości.

Art. 13.

Inne władze państwowe, zarówno cywilne jak i wojskowe, znoszą się z Policją za pośrednictwem starosty względnie dyrektora policji.

W zakresie kompetencji władz samorządowych obowiązana jest miejscowa Policja udzielić im pomocy na ich bezpośrednie zgłoszenia w granicach zadań Policji, określonych art. 1-ym.

Art. 14.

W razie potrzeby użycia oddziałów Policji jednego powiatu w granicach drugiego powiatu decyduje Wojewoda.

Art. 15.

Mianowania, odwołania i przenoszenia wszystkich funkcjonariuszów Policji Wojewódzkiej następują po myśli art. 26. i 33. ustawy z dnia 15. lipca 1920 r., zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego.

Art. 16.

Zwolnienia z urzędów należą do właściwej władzy mianującej.

Przeniesienia wyższych funkcjonariuszów Policji Wojewódzkiej zarządza Wojewoda na wniosek Głównego Komendanta Policji Wojewódzkiej.

Przeniesienia służbowe niższych funkcjonariuszów Policji Wojewódzkiej w granicach Województwa zarządza Główny Komendant Policji Wojewódzkiej w porozumieniu z odnośnymi władzami administracyjnymi.

Odpowiedzialność karna i dyscyplinarna.

Art. 17.

Funkcjonariusze Policji Wojewódzkiej winni popełnienia czynów, objętych ustawami karnymi, podlegają sądownictwu karnemu dla osób cywilnych.

Art. 18.

Za wykroczenia służbowe stosowane będą do funkcjonariuszów Policji Wojewódzkiej następujące kary dyscyplinarne według trybu, ustalonego w przepisach wydanych przez Wojewodę:

1. Nagana,
2. areszt do 7-miu dni,
3. przeniesienie dyscyplinarne,
4. degradacja,
5. wydalenie.

Art. 19.

Starostowie względnie Dyrektorowie Policji mają prawo z ważnych powodów zawieszać w czynnościach służbowych powiatowych Komendantów, Komendantów miast i Kierowników Komisariatów Policji pod warunkiem natychmiastowego zawiadomienia Głównego Komendanta Policji Wojewódzkiej o zawieszeniu celem wszczęcia postępowania dyscyplinarnego wzgl. karnego.

Liczebność Policji.

Art. 20.

Ilość funkcjonariuszów Policji, urzędników i niższych pracowników, określi stosownie do potrzeb miejscowych Wojewoda na wniosek Głównego Komendanta Policji Wojewódzkiej, przedłożony po porozumieniu z lokalnymi władzami administracyjnymi i samorządowemi.

Art. 21.

Korpus Policji uzupełnia się drogą dobrowolnego zgłaszania się kandydatów.

Warunki przyjęcia do Policji.

Art. 22.

Warunkiem przyjęcia do Policji jest:

1. obywatelstwo polskie,
2. nieskazitelna przeszłość,
3. wiek od 23 do 35 lat,
4. zdrowa i silna budowa ciała, oraz wzrost odpowiedni,
5. znajomość polskiego języka w piśmie i słowie i umiejętność liczenia.

Art. 23.

Kandydaci na wyższych funkcjonariuszów Policji muszą prócz warunków podanych w art. 22. posiadać conajmniej świadectwo z ukończenia średniego zakładu naukowego; Główny Komendant Policji Wojewódzkiej wykształcenie wyższe.

Oficerowie rezerwy, o ile nie posiadają wyższego wykształcenia, mają prawo kandydatów z wykształceniem średnim.

Starsi przodownicy, niemający wykształcenia średniego, w uznaniu zasług i zdolności, mogą awansować na wyższe urzędy, o ile złożą odpowiedni egzamin.

Art. 24.

Wszyscy funkcjonariusze Policji Wojewódzkiej muszą ukończyć specjalne szkoły.

Art. 25.

Nominację do Policji poprzedza roczna służba próbna. Służba próbna zalicza się do czasu służby w Policji.

Art. 25 a.

Do 1-go lipca 1925 r. mogą być odnośnie do wykształcenia, wieku i okresu służby próbnej czynione wyjątki.

Art. 26.

Każdy nowowstępujący do Policji funkcjonariusz musi złożyć przysięgę, według roty i w sposób przepisany dla urzędników Rzeczypospolitej Polskiej.

Uposażenie Policji.

Art. 27.

Uposażenie Policji Wojewódzkiej określa specjalne etaty ustanowione przez Wojewodę.

Art. 28.

Niżsi funkcjonariusze Policji Wojewódzkiej otrzymują umundurowanie i uzbrojenie na koszt Województwa, oraz w miarę możliwości bezpłatne pomieszczenie w koszarach.

Wyżsi funkcjonariusze w zamian za umundurowanie otrzymują odpowiednie wynagrodzenie na umundurowanie, półrocznie z góry.

Do Art. 25 a.

Artykuł ten umieściła ustawa z dnia 2. 3. 1923 r. (Dz. U. Śl. Nr. 13, poz. 87 z 1923 r.)

Do Art. 28.

Słowa „półrocznie z góry“ umieściła cyt. ustawa z d. 2. 3. 1923 r.

Szkoły.

Art. 29.

Przy Głównej Komendzie Policji Wojewódzkiej istnieją szkoły dla [posterunkowych i przodowników] Policji.

Szkoły prowadzone są metodą wojskową.

Komendanci szkół winni posiadać wojskowe wykształcenie.

Szkoły Policyjne podlegają bezpośrednio Głównemu Komendantowi Policji Wojewódzkiej.

Art. 30.

Organizację i programy szkół ustala przepisy wydane przez Wojewodę.

Art. 31.

Wyżsi funkcjonariusze składają egzamin przed specjalną Komisją Egzaminacyjną przy Głównej Komendzie Policji Wojewódzkiej, której skład i tryb określa przepisy wydane przez Wojewodę.

Ukończenie głównej szkoły Policji Państwowej dla wyższych funkcjonariuszów Policji w Polsce zwalnia od złożenia egzaminów.

Funkcjonariusze Policji Wojewódzkiej, którzy ukończyli zawodowe szkoły policyjne w innych państwach i uzyskali odpowiednie kwalifikacje, są zwolnieni od uczęszczania do szkół Policji Wojewódzkiej, mogą być jednak powołani do złożenia dodatkowego egzaminu.

Prawa i obowiązki Funkcjonariuszów Policji Wojewódzkiej.

Art. 32.

Funkcjonariusze Policji korzystają z wszelkich praw i prerogatyw, przysługujących urzędnikom państwowym, o ile niniejsze rozporządzenie lub inne specjalne ustawy nie ustanowią czego innego.

Art. 33.

Przepisy o umundurowaniu i uzbrojeniu wyda Wojewoda.

Art. 34.

Funkcjonariuszom Policji podczas pełnienia służby wolno używać broni w wypadkach, przewidzianych przez instrukcję służbową.

Do Art. 29.

Art. ten zmieniła cyt. ustawa z d. 2. 3. 1923 r.

[Art. 35.]

[Funkcjonariusze Policji zobowiązują się przy wstąpieniu do pięcioletniej służby].

Art. [36] 35.

Do funkcjonariuszów Policji Wojewódzkiej, opuszczających samowolnie służbę bez uzyskania uprzedniego zwolnienia od właściwej władzy, odnoszą się przepisy dotyczące funkcjonariuszów, wydalonych z służby w toku postępowania dyscyplinarnego.

Art. [37] 36.

Sprawę zaopatrzenia funkcjonariuszów Policji Wojewódzkiej, którzy wskutek pełnienia służby stali się niezdolnymi do pracy, oraz wdów i sierot po tych, którzy ponieśli śmierć wskutek czynności służbowych, określi dodatkowe rozporządzenie o odszkodowaniu Policji i ich rodzin.

Art. [38] 37.

Obowiązki funkcjonariuszów Policji Wojewódzkiej określi instrukcja wydana przez Wojewodę.

Art. [39] 38.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, [w tych zaś częściach Województwa Śląskiego, w których suwerenność przejdzie na Polskę dopiero po ogłoszeniu niniejszego rozporządzenia, z dniem zmiany suwerenności].

Art. 39.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Wojewodzie.

Wojewoda Śląski:

J. Rymer.

Do Art. 35.

Dawny art. 35. został cyt. ustawą skreślony. Liczbę następujących artykułów odpowiednio się zmienia.

Do Art. 38.

Słowa „w tych... suwerenności“ skreśliła cyt. ustawa z d. 2. 3. 1923 r.

Do Art. 39.

Art. ten został umieszczony cyt. ustawą z d. 2. 3. 1923 r.

2.

(Dz. Ust. Śl. Nr. 13, poz. 87 z dnia 17. marca 1923 r.)

Ustawa

z dnia 2. marca 1923 roku.

w przedmiocie organizacji Policji Województwa Śląskiego.

Art. 1.

Zatwierdza się rozporządzenie Wojewody Śląskiego z dnia 17. czerwca 1922 roku (Dziennik Ustaw Śl. Nr. 1, poz. 4), z następującymi poprawkami:

Skreśla się wszędzie słowo: „Tymczasowa“ przed słowami „Rada Wojewódzka“.

W artykule 7. dodaje się na końcu słowa: „na czele posterunku niższy funkcjonariusz policji w stopniu przodownika lub starszego przodownika“.

Dodaje się nowy artykuł 25 a: Do 1. lipca 1925 r. mogą być odnośnie do wykształcenia, wieku i okresu służby próbnej czynione wyjątki.

W art. 28. dodaje się po ostatnim słowie: „półrocznie z góry“.

W artykule 29. skreśla się w pierwszym zdaniu słowa: „posterunkowych i przodowników“.

Artykuł 35. się zupełnie skreśla i liczba następujących artykułów odpowiednio się zmienia.

Artykuł 38 (w rozporządzeniu 39.) otrzymuje następujące brzmienie: „Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia“.

Dodaje się nowy artykuł 39: „Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie“.

Marszałek:

(—) Wolny.

3.

(Dz. U. Śl. Nr. 1; poz. 5. z dnia 19. VI. 1922 r.)

Przepisy przejściowe do rozporządzenia o Policji Wojewódzkiej.

Art. 1.

W miarę obejmowania przez władze Województwa Śląskiego administracji Górnego Śląska istniejące na tej ziemi organizacje służby bezpieczeństwa mogą być wcielone do Policji Wojewódzkiej w myśl zasad niniejszego rozporządzenia.

Art. 2.

Z chwilą przejęcia istniejących na terenie Województwa Śląskiego organów wykonawczej służby bezpieczeństwa publicznego przez Policję Wojewódzką, prawo używania lokali, zajmowanych przez powyższe organy, oraz inwentarza martwego i żywego przechodzi na Województwo, które wyda stosowne zarządzenie, co do ich przeznaczenia.

Art. 3.

W okresie pierwszego roku mogą być odnośnie do wykształcenia, wieku i okresu służby próbnej czynione wyjątki od powyższego rozporządzenia.

Wojewoda Śląski:

J. Rymer.

4.

(Dz. Ust. Śl. Nr. 13, poz. 88 z dnia 17. marca 1923 r.)

Ustawa

z dnia 2. marca 1923 roku

w przedmiocie przepisów przejściowych do rozporządzenia o policji wojewódzkiej.

Art. 1.

Rozporządzenie Wojewody z dnia 17. czerwca 1922 roku (Dziennik Ustaw Śląskich Nr. 1, poz. 5) znosi się.

Art. 2.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewodzie.

Marszałek:

(—) Wolny.

5.

Rozporządzenie

z dnia 17. czerwca 1922 roku

w przedmiocie utworzenia Dyrekcji Policji w miastach Katowice, Królewska Huta i Bielsko. (Dz. U. Śl. Nr. 1, poz. 6 z dnia 19. VI. 22).
w brzmieniu

U S T A W Y

z dnia 14. marca 1923 roku

(Dz. U. Śl. Nr. 15, poz. 97; z dnia 27. marca 1923 r.)

[Na mocy ustępu 3. art. 40. Ustawy Konstytucyjnej z dnia 15. lipca 1920 r., zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego

(Dz. U. Rz. P. z 1920 r. Nr. 73, poz. 497) uzupełnionego ustawą z dnia 30. lipca 1921 r. (Dz. Ust. Rz. P. z 1921 r. Nr. 69, poz. 449) i art. 4. ustęp 2. i 4. tejże Ustawy Konstytucyjnej stanowią w porozumieniu z Tymczasową Radą Wojewódzką, co następuje:]

Art. 1.

W miastach Katowice, Królewska Huta i Bielsko ustanawia się Dyрекcję Policji.

Kierownictwo Dyrekcji Policji w Katowicach powierza się komisarycznie staroście powiatu katowickiego, w Królewskiej Hucie staroście w Świętochłowicach. Kierownictwo Dyrekcji Policji w Bielsku powierzone będzie wyższemu urzędnikowi administracyjnemu, którego zamianuje Wojewoda.

Art. 2.

Działalność Dyrekcji Policji w Katowicach rozciąga się na miasto i powiat katowicki, Dyrekcji Policji w Królewskiej Hucie na miasto Królewską Hutę, Dyrekcji Policji w Bielsku na miasto Bielsko i miejscowości: Stare Bielsko, Wapienica, Kamienica, Mikuszowice, Aleksandrowice i Bystra.

Art. 3.

Do zakresu działania wyżej wymienionych Dyrekcji Policji należą:

1. ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego,
2. sprawy stowarzyszeń i zgromadzeń,
3. sprawy prasowe i wyroby drukarskie,
4. policja teatralna, wydawanie pozwoleń na publiczne przedstawienia, widowiska i zabawy,
5. sprawy meldunkowe i paszportowe, oraz kontrola obcych,
6. nadzór nad wykonywaniem przemysłu gospodnio-szynkarskiego, ustanawianie i przedłużenie godziny policyjnej,
7. wykonywanie przepisów policyjnych o broni i amunicji, jakoteż rozporządzeń policyjnych o przechowywaniu i obrocie materiałami wybuchowemi,

¹⁾ Z zmianami wynikającymi z ustawy z dnia 14. 3. 1923 (Dz. U. Śl. Nr. 15, poz. 97 z 1923 roku).

Do Art. 1.

Słowa „powierzone... Wojewoda“ umieściła ustawa z d. 14. 3. 1923 r. (Dz. U. Śl. Nr. 15, poz. 97 z 1923 r.).

Do Art. 2.

Słowa „i Bystra“ dodała cyt. ustawa z d. 14. 3. 1923 r.

Do Art. 3.

Art. 3. rozp. z dnia 17. 6. 1922 r. został połączony z art. 4. cyt. rozp. w powyższem brzmieniu.

8. sprawy obyczajowe,
9. sprawy kryminalne,
10. wydawanie orzeczeń na wyszupasowanie, wydalenie oraz orzekanie dozoru policyjnego na wnioszek Władz Sądowych,
11. wykonywanie policyjnego prawa karania na zasadzie dotyczących rozporządzeń policyjnych i administracyjnych,
12. miejscowo-policyjne upoważnienie w przedmiocie dawania nazw publicznym placom, drogom i ulicom po wysłuchaniu gminy czyli miasta.

Dyrekcja Policji w Katowicach powołaną jest ponadto do wykonywania czynności miejscowo-policyjnych, wypływających z postanowień niemieckiej ustawy przemysłowej a mianowicie:

§§ 33, 33 a, 33 b, 33 c, 34, 35 z wyjątkiem ust. 5; 37, 38, 42 a, 42 b, 43, 53, ustęp 2 i 3; 55 do 63 67 ustęp 2; 75, 76, 120 a do 120 f oraz do współdziałania w sprawach wymienionych w tejże ustawie w §§ 29, 30, 53 ustęp 1.

Art. 4.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. 5.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewodzie.

[Wojewoda Śląski:

J. Rymer.]

Marszałek:

(—) Wolny.

6.

(Dz. U. Śl. Nr. 1, poz. 6 z dnia 19. VI. 1922 r.)

Rozporządzenie

z dnia 17. czerwca 1922 roku

w przedmiocie utworzenia Dyrekcji Policji w miastach Katowice, Królewska Huta i Bielsko.

Na mocy ustępu 3. art. 40. Ustawy Konstytucyjnej z dnia 15. lipca 1920 r., zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego (Dz. Ust. Rz. P. z 1920 roku Nr. 73, poz. 497) uzupełnionego ustawą z dnia 30. lipca 1921 roku (Dz.

Do Art. 4.

Dawny Art. 5. tego rozp. zmieniono na art. 4. w powyższem brzmieniu.

Do Art. 5.

Art. ten umieściła ustawa z dnia 14. 3. 1923 r.

Ust. Rz. P. z 1921 roku Nr. 69, poz. 449) i art. 4. ustęp 2. i 4. tejże Ustawy Konstytucyjnej stanowią w porozumieniu z Tymczasową Radą Wojewódzką, co następuje:

Art. 1.

W miastach Katowice, Królewska Huta i Bielsko ustanawia się Dyрекcję Policji.

Kierownictwo Dyрекcji Policji w Katowicach powierza się komisarzycznie staroście powiatu katowickiego, w Królewskiej Hucie staroście w Świętochłowicach. Kierownictwo Dyрекcji Policji w Bielsku będzie sprawował urzędnik administracyjny mianowany przez Wojewodę.

Art. 2.

Działalność Dyрекcji Policji w Katowicach rozciąga się na miasto i powiat katowicki, Dyрекcji Policji w Królewskiej Hucie na miasto Królewską Hute, Dyрекcji Policji w Bielsku na miasto Bielsko i miejscowości: Stare Bielsko, Wapienica Kamienica, Mikuszowice, Aleksandrowice.

Art. 3.

Dyrekcji Policji w Katowicach i Królewskiej Hucie przekazuje się sprawy wymienione w regulatywie pruskiego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z 8-go września 1916 roku.

Art. 4.

Zakres działania Dyрекcji Policji w Bielsku obejmuje następujące agendy:

1. ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego,
2. sprawy stowarzyszeń i zgromadzeń,
3. policja prasowa,
4. policja teatralna, pozwolenie na publiczne produkcje, widowiska i zabawy,
5. sprawy meldunkowe i paszportowe, policja obcych,
6. nadzór nad wykonywaniem przemysłu gospodnio-szynkarskiego, ustanawianie i przedłużanie godziny policyjnej,
7. wykonywanie przepisów policyjnych o broni i amunicji, jakoteż rozporządzeń policyjnych o materiałach wybuchowych,
8. policja obyczajowa,
9. policja kryminalna,
10. wydawanie orzeczeń na wyszupasowanie, wydalenie oraz orzekania dozoru policyjnego,
11. wykonywanie policyjnego prawa karania na zasadzie rozporządzenia z 20. kwietnia 1854 r. (Dz. U. P. nr. 96),
12. wydawanie pozwoleń na przejściowy lub stały pobyt w Bielsku i w przydzielonych gminach,
13. miejscowo-policyjne uprawnienia odnoszące się do dawania nazw publicznym placom, drogom i ulicom.

Art. 5.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, w tych zaś częściach Województwa Śląskiego, w których suwerenność przejdzie na Polskę dopiero po ogłoszeniu niniejszego rozporządzenia, z dniem zmiany suwerenności.

Wojewoda Śląski:

J. Rymer.

7.

(Dz. Ust. Śl. Nr. 15, poz. 97 z dnia 27. marca 1923 roku).

Ustawa¹⁾

z dnia 14. marca 1923 roku

w przedmiocie utworzenia Dyrekcji Policji w miastach Katowice, Królewska Huta i Bielsko.

Art. 1.

Zatwierdza się rozporządzenie Wojewody Śląskiego z dnia 17. czerwca 1922 roku (Dz. Ust. Śl. Nr. 1, poz. 6) z następującymi poprawkami:

W artykule 1. ustęp 2. dodaje się po słowie: „w Bielsku“ słowa: „powierzony będzie wyższemu urzędnikowi administracyjnemu, którego zamianuje Wojewoda“.

W art. 2. dodaje się po ostatnich słowach: „i Bystra“.

Artykuł 3. łączy się z artykułem 4. Ten artykuł otrzymuje następujące brzmienie:

Do zakresu działania wyżej wymienionych Dyrekcji Policji należą:

1. ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego,
2. sprawy stowarzyszeń i zgromadzeń,
3. sprawy prasowe i wyroby drukarskie,
4. policja teatralna, wydawanie pozwoleń na publiczne przedstawienia, widowiska i zabawy,
5. sprawy meldunkowe i paszportowe, oraz kontrola obcych,
6. nadzór nad wykonywaniem przemysłu gospodnio-szynkarskiego, ustanawianie i przedłużenie godziny policyjnej,
7. wykonywanie przepisów policyjnych o broni i amunicji, jakoteż rozporządzeń policyjnych o przechowywaniu i obrocie materiałami wybuchowymi,
8. sprawy obyczajowe,
9. sprawy kryminalne,
10. wydawanie orzeczeń na wyszupasowanie, wydalenie oraz orzekanie dozoru policyjnego na wniosek Władz Sądowych.

¹⁾ Zmiany uwzględniono w rozporządzeniu z dnia 17. 6. 1922 (Dz. U. Śl. Nr. 1, poz. 6 z 1922 r.) pod 5.

11. wykonywanie policyjnego prawa karania na zasadzie dotyczących rozporządzeń policyjnych i administracyjnych,
12. miejscowo-policyjne upoważnienie w przedmiocie dawania nazw publicznym placom, drogom i ulicom po wysłuchaniu gminy czyli miasta.

Dyrekcja Policji w Katowicach powołana jest ponadto do wykonywania **czynności miejscowo-policyjnych**, wypływających z postanowień niemieckiej ustawy przemysłowej a mianowicie:

§§ 33, 33 a, 33 b, 33 c, 34, 35 z wyjątkiem ust. 5, 37, 38, 42 a, 42 b, 43, 53, ustęp 2 i 3, 55 do 63, 67 ustęp 2, 75, 76, 120 a, do 120 f oraz do współdziałania w sprawach wymienionych w teże ustawie w §§ 29, 30, 53 ustęp 1.

Artykuł 5. zmienia się na artykuł 4., który brzmi:

„Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia“.

Dodaje się nowy artykuł 5.:

„Wykonanie ustawy porucza się Wojewodzie“.

Marszałek:

(—) Wolny.

8.

O Policji.

(Szkic)

I. Zasadnicze pojęcia.

Rozróżniać należy:

- a) policję wojewódzką jako korpus strażniczy,
- b) władze i urzędy policyjno-administracyjne, po niemiecku „Polizeigewalt“ lub „Amt der Polizei“.

ad a.)

Policja Wojewódzka jest korpusem strażniczym, zorganizowanym na wzór wojskowy, zatem instytucją służby bezpieczeństwa, spokoju i porządku publicznego w Województwie Śląskiem.

ad b.)

Władza policyjna tak zwana w ustawodawstwie niemieckim „Polizeigewalt“ lub „Amt der Polizei“, to znaczy prawo i obowiązek wydania potrzebnych zarządzeń celem utrzymania spokoju publicznego, bezpieczeństwa i porządku i celem odwracania niebezpieczeństw grożących ogółowi lub pojedynczym osobom (Allgemeines Landrecht § 10, II; 17).

Należy zatem ściśle rozróżnić pojęcie „policji wojewódzkiej“ to jest korpusu strażniczego od powyższego pojęcia „policji“ przyjętego w ustawodawstwie niemieckim, obejmującego prawo wydawania zarządzeń w poszczególnych dziedzinach administracji (bezpieczeństwo, zdrowie publiczne, sprawy wodne, drogowe, polne, leśne, przemysłowe, budowlane, ogniowe itd., oraz wskazówek, w ja-

kim kierunku i zakresie zachodzi konieczność działania korpusu strażniczego (policji wojewódzkiej).

Otóż prawo wydawania tego rodzaju zarządzeń (Polizeigewalt) należy w Województwie do Wojewody, który ma w tym celu do pomocy Wydział Bezpieczeństwa Publicznego przy Urzędzie Wojewódzkim; w poszczególnych zaś powiatach do starosty, jako władzy nadzorczej nad obwodami, względnie dyrektora policji, zaś w obwodach do przełożonych urzędów obwodowych (amtowych). (W części cieszyńskiej sprawują agendy „amtowych“ sołtysi).

II. Policja wojewódzka i jej stosunek do władz administracyjnych.

Organizację Policji Wojewódzkiej reguluje rozporządzenie Wojewody Śląskiego z dnia 17. czerwca 1922 roku (Dz. U. Śl. Nr. 1, poz. 4), zatwierdzone ustawą z 2. marca 1923 (Dz. Ust. Śl. Nr. 13; poz. 87).

Organizacja jej jest dostosowana do administracyjnego podziału kraju. Istnieją zatem:

- 1) W gminach i małych miastach **posterunki**.
- 2) **Komisarjaty**, obejmujące ważniejsze miasta i gminy w powiatach lub dzielnice w dużych miastach.
- 3) W powiatach miejskich i wiejskich **Komendy powiatowe**.
- 4) Na czele całej policji stoi **Główna Komenda**.

Jakie są zadania powyższych czynników i jaka jest zależność służbowa oraz stosunek do władz administracyjnych?

Główna Komenda Policji Wojewódzkiej podlega Wojewodzie. Do zadań Głównego Komendanta należą czynności wykonawcze w zakresie **organizacji**, administracji, zaopatrzenia, uzbrojenia, uzupełnienia i wyszkolenia całej Policji Wojewódzkiej oraz nadzór nad jej czynnościami. (Art. 5. rozp. z dnia 17. czerwca 1922). To znaczy, iż zakres działalności Komendanta Głównego ogranicza się wyłącznie do czynności organizacyjnych a nie dotyczy wydawania zarządzeń w zakresie służby bezpieczeństwa (zarządzeń policyjno-administracyjnych). Głównemu Komendantowi podlegają w powyższym zakresie niższe organa policyjne (komendy powiatowe, komisarjaty, posterunki).

Od działalności organizacyjnych należy zatem ściśle i zasadniczo odróżniać zakres czynności polegających na wydawaniu zarządzeń policyjnych. W tym zakresie podlega policja w powiatach starostom, a w obwodach, dla których ustanowione zostały dyrekcje policji, dyrektorom policji.

Jakie znaczenie praktyczne ma ten podział?

Za bezpieczeństwo publiczne, utrzymanie spokoju i porządku publicznego jest odpowiedzialny w powiecie starosta względnie podlegający mu naczelnicy obwodów (amtowi), w miastach Katowice, Królewska Huta i Bielsko dyrektor policji. Wobec tego, iż starosta wzgl. dyrektor policji jest odpowiedzialny za porządek i spokój, podlegają mu komendanci powiatowi, stojący na czele wszystkich oddziałów znajdujących się w danym powiecie i są obowiązani słuchać i wykonywać jego rozkazy. Zarówno w okresie normalnych stosunków jako też w czasie zaburzeń należy prawo wydawania rozkazów i poleceń, odnoszących się do sposobu używania policji w rękach starosty, względnie dyrektora policji, którym

oczywiście udzielać może poleceń i instrukcji ich zwierzchnik, t. j. Wojewoda. Obowiązkiem Głównego Komendanta jest dostarczyć do powiatów odpowiedniej ilości zaopatrzonych i uzbrojonych policjantów, oraz dalsze dozorowanie organizacji, administracji, zaopatrzenia, uzbrojenia, uzupełnienia i wyszkolenia.

Policjanci w powiecie przechodzą pod bezpośrednią komendę komendanta powiatowego, podporządkowanego w odniesieniu do służby bezpieczeństwa administracyjno-policyjnej staroście, względnie dyrektorowi policji. W tym względzie są w powiecie miarodajne zarządzenia i rozkazy starosty względnie dyrektora policji. On ponosi bowiem wobec Wojewody pełną odpowiedzialność za stan bezpieczeństwa, spokój i porządek. I dlatego też mają starostowie wzgl. dyrektorowie policji prawo zawieszać z ważnych powodów w czynnościach służbowych powiatowych komendantów, komendantów miast i kierowników komisariatów policji. Zawiadamiają oni o tem jedynie Główną Komendę Policji Wojewódzkiej. Wszczęcie postępowania dyscyplinarnego lub karnego należy już do Głównej Komendy Policji; albowiem rozchodzi się tutaj już o działalność organizacyjno-administracyjną.

Jak się przedstawia sprawa przywoływania pomocy wojska? Kto jest do tego upoważniony?

Współdziałanie wojska w służbie bezpieczeństwa nie należy do zakresu organizacji lecz do zakresu czynności administracyjno-policyjnych. Fakt ten może bowiem pociągnąć za sobą niesłychanie ważne konsekwencje natury politycznej.

Decydować zatem powinien o przywoływaniu do pomocy wojska wyłącznie Wojewoda, lub starostowie względnie dyrektorowie policji. Do zakresu działania Głównej Komendy należałoby jedynie zwrócenie uwagi Wojewodzie, względnie starostom i dyrektorom policji na fakt, iż Główna Komenda nie jest w stanie pokryć zapotrzebowania wychodzącego z powiatów i że jej zdaniem siły policji są w danej chwili za słabe, by utrzymać porządek publiczny. Wyciągnięcie z tego dalszych praktycznych konsekwencji należy wyłącznie do Wojewody, wzgl. starostów lub dyrektorów policji.

Ich zadaniem będzie przeprowadzić pertraktacje z władzami wojskowymi.

Wygotowanie szczegółowego planu współdziałania oddziałów policyjnych z wojskiem w powiecie i wyznaczenia oficerów łącznikowych będzie rzeczą komendanta powiatowego oraz dowódcy wojskowego w porozumieniu i za zgodą starosty, względnie dyrektora policji.

W siedzibie Wojewody należy prawo decyzji w całym powyżej wymienionym zakresie działania zarówno w okresach spokoju jak i podczas rozruchów do dyrektora policji jako I. instancji. Wojewoda (jego organem wykonawczym jest Wydział Bezpieczeństwa Województwa Śląskiego) może oczywiście w każdej chwili sam objąć kierownictwo lub udzielać dyrektorowi policji wskazówek i instrukcji.

Współdziałanie Głównej Komendy Policji będzie polegało na pracach organizacyjno-administracyjnych. (Wysyłanie oddziałów, broni, samochodów i t. p.) W sprawie dyslokacji oddziałów policyjnych do poszczególnych powiatów jest Główna Komenda jeszcze ograniczona w tym kierunku, iż prawo decyzji wysłania

w razie potrzeby oddziałów policji z jednego powiatu do drugiego celem użycia ich tamże należy do Wojewody. (Art. 14 rozp. z 17. czerwca 1922 r.)

Urzędy prokuratorskie władze sądowe mają prawo wydawania bezpośrednich zleceń policji wojewódzkiej. W czynnościach dochodzenia przestępstwa są urzędy policji w bezpośredniej zależności od urzędów wymiaru sprawiedliwości. Wszystkie inne władze państwowe, zarówno cywilne jak i wojskowe, znoszą się z policją za pośrednictwem starosty, względnie dyrektora policji.

Przechodzę do stosunku t. zw. „Amtowych“ t. j. przełożonych urzędu obwodowego do policji wojewódzkiej, t. j. do poszczególnych komisariatów lub posterunków.

Art. 1. rozporządzenia z dnia 17. czerwca 1922 roku (Dz. U. Śl. Nr. 1, poz. 3) postanawia, iż ustawa pruska o ustroju powiatowym z dnia 13. grudnia 1872 r. (Zbiór U. P. str. 66) wraz z późniejszymi nowelami zachowuje nadal moc obowiązującą na górnośląskiej części Województwa Śląskiego ze zmianami i uzupełnieniami zawartymi temże rozporządzeniem. O t. zw. „Amtowych“ rozporządzenie powyższe wogóle nie wspomina. Wynika z tego, iż rozdział IV, ustawy z 13. grudnia 1872 r. noszący tytuł „Von den Amtsbezirken und dem Amt der Amtsvorsteher“ pozostał nadal w mocy.

Powiaty rozpadają się zatem na obwody (Amtsbezirke), na czele których stoją przełożeni urzędów obwodowych (Amtsvorsteher). Do zadań tych naczelników obwodów należy między innymi również władza policyjna. Jaki stosunek istnieje między amtowym a poszczególnymi komisariatami lub posterunkami?

Problem ten regulują § 59 i § 65 ustawy z 13. grudnia 1872 r. (Zbiór U. P. str. 66). § 59 brzmi:

„Die Polizei (w znaczeniu powyższem), insbesondere die Sicherheits-, Ordnungs-, Sitten-, Gesundheits-, Gesinde-, Armen-, Wege-, Wasser-, Feld-, Forst-, Fischerei-, Gewerbe-, Bau-, Feuerpolizei, soweit sie nicht durch besondere Gesetze dem Landrate oder anderen Beamten übertragen ist, verwaltet der Amtsvorsteher“. „Verwaltet“ znaczy „wydaje zarządzenia natury policyjnej“. § 65 brzmi:

„Die Gendarmen haben den Requisitionen des Amtsvorstehers in polizeilichen Angelegenheiten zu genügen. Der Dienstaufsicht des Amtsvorstehers genügen sie nicht“.

Słowo „Gendarmen“ należy zastąpić słowem „policjant“ lub „funkcjonariusz policji wojewódzkiej“.

Wzajemny stosunek tych czynników jest zatem określony. Posterunek jest zobowiązany do wykonywania zarządzeń natury policyjnej wydanych przez amtowego. Służbowo i dyscyplinarnie podlega on komendantowi powiatu i Głównemu Komendantowi Policji.

Dokładne ustalenie i uświadomienie sobie praw i obowiązków poszczególnych czynników związanych z działalnością policji wojewódzkiej i urzędów policyjno-administracyjnych zarówno przez osoby czynne w tych formacjach lub urzędach jak też przez szerszą publiczność ma nader doniosłe znaczenie. Policja wojewódzka i władze policyjne mogą działać sprężysto i owocnie tylko wtedy, gdy życzenia i żądania będą w danym wypadku skierowane wprost do czynników

kompetentnych, oraz gdy każda część całej organizacji uświadamia sobie w tym stopniu swój zakres działania, iż może szybko, dokładnie i pewnie korzystać z swych praw i wypełnić swe obowiązki, względnie ułatwić innym osobom ich wypełnienie.

W. D.

Część III.

Ubezpieczenie społeczne

1.

(Dz. Ust. Śl. Nr. 4; poz. 12. z 1. lipca 1922).

Rozporządzenie

z dnia 28. czerwca 1922 r.

w przedmiocie utworzenia Zakładu Ubezpieczeń Społecznych
Województwa Śląskiego.

Na mocy ust. 3. art. 40. Ustawy Konstytucyjnej z dnia 15. lipca 1920 r. zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego (Dz. U. Rz. P. z 1920 r. Nr. 73, poz. 497) uzupełnionego ustawą z dnia 30. lipca 1921 r. (Dz. Ust. Rz. P. z 1921 r. Nr. 69, poz. 449) i art. 7. tejże Ustawy Konstytucyjnej stanowią w porozumieniu z Tymczasową Radą Wojewódzką co następuje:

Art. 1.

Dla przeprowadzenia ubezpieczeń społecznych w części górnośląskiej Województwa Śląskiego od wypadków na starość, niezdolność do pracy i dla pozostałych członkach rodziny w myśl księgi trzeciej i czwartej Ordynacji Ubezpieczeniowej Rzeszy z dnia 19-go lipca 1911 r. (R. G. Bl. 1911 509 ff.) oraz dla funkcjonariuszów prywatnych ubezpieczonych po myśli Ustawy z dnia 20-go grudnia 1911 r. R. G. Bl. 989 tworzy się

Zakład Ubezpieczeń Społecznych

z siedzibą w Królewskiej Hucie.

Uwaga:

Rozporządzenie to zostało częściowo zmienione rozp. z dnia 12. września 1922 (Dz. U. Śl. Nr. 22, p. 75). Rozporządzenie ostatnie zostało zatwierdzone ustawą z d. 12. grudnia 1922 r. (Dz. U. Śl. Nr. 2; poz. 17). Przy tej sposobności nie wspomniano jednakże wogóle o pierwszym rozp. z 12. września 1922.

Art. 2.

Przepisy Ordynacji Ubezpieczeniowej zezwalające pracodawcom ubezpieczać pracowników w różnych spółkach zawodowych od wypadków, tracą moc obowiązującą. Dla części górnośląskiej Województwa Śląskiego wprowadza się przymus do ubezpieczenia od wypadków tylko w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Województwa Śląskiego.

Art. 3.

Osoby zatrudnione w części górnośląskiej Województwa Śląskiego, a podlegające przymusowemu ubezpieczeniu, muszą być ubezpieczone w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Województwa Śląskiego. Osobom zamieszkałym w górnośląskiej części Województwa Śląskiego, a niepodlegającym przymusowemu ubezpieczeniu, wolno będzie ubezpieczać się dobrowolnie także tylko w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Województwa Śląskiego.

Art. 4.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Województwa Śląskiego obejmuje trzy Wydziały:

1. Wydział dla Ubezpieczeń od wypadków,
2. Wydział dla Ubezpieczeń na starość, na wypadek niezdolności do pracy i pozostałych rodzin,
3. Wydział dla Ubezpieczeń funkcjonariuszów prywatnych, które wstępują w miejsce spółek zawodowych (Berufsgenossenschaften), Śląskiej Ubezpieczalni Krajowej (Landesversicherungsanstalt Schlesien) i Państwowej Ubezpieczalni dla funkcjonariuszów prywatnych (Reichsversicherungsanstalt für Angestellte).

Wydział od wypadków składa się z czterech oddziałów:

1. Oddział dla zatrudnionych w górnictwie,
2. Oddział dla zatrudnionych w przemyśle hutniczym,
3. Oddział dla zatrudnionych w rolnictwie i leśnictwie,
4. Oddział dla zatrudnionych we wszystkich innych zawodach.

Art. 5.

Na czele Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Województwa Śląskiego stoi Dyrektor mianowany przez Wojewodę, na czele Wydziałów stoją Naczelnicy mianowani również przez Wojewodę. Na czele Oddziałów stoją Kierownicy.

Art. 6.

W miejsce Wydziału (Ausschuss) po myśli księgi trzeciej i czwartej Ordynacji Ubezpieczeniowej i Rady Administracyjnej (Verwaltungsrat) w myśl ustawy z dnia 20. grudnia 1911 r., powo-

łana zostaje do życia Rada Administracyjna dla całego Zakładu w połowie z przedstawicieli ubezpieczonych, a w połowie pracodawców wybranych na zasadzie przepisów o utworzeniu Wydziałów w Krajowym Zakładzie Ubezpieczeń. Radzie Administracyjnej przewodniczy Dyrektor Zakładu lub w zastępstwie jeden z urzędników mianowany przez Wojewodę do Zarządu.

Art. 7.

Funkcję Zarządu (Vorstand) oraz Dyrektorjum obejmuje Wspólny Zarząd. W skład wspólnego Zarządu wchodzi 6 mianowanych przez Wojewodę urzędników, w tem Dyrektor, Naczelniczy Wydziałów oraz po sześciu przedstawicieli ubezpieczonych i pracodawców wychodzących z wyborów.

Aż do przeprowadzenia wyborów mianuje Wojewoda także przedstawicieli ubezpieczonych i pracodawców.

Art. 8.

Urzędników poza wymienionymi w art. 7. mianuje wspólny Zarząd, poniżej klasy piątej przyjmuje ich Dyrektor Zakładu w porozumieniu z Wspólnym Zarządem.

Art. 9.

Pierwszych niezbędnych dla uruchomienia Zakładu urzędników mianuje Wojewoda. Urzędnicy ci, o ile pracowali w podobnych Zakładach lub mają nabyte prawa emerytalne lub podobne, nie mogą być usunięci przez Radę Administracyjną lub Wspólny Zarząd w innej drodze jak tylko wedle obowiązujących przepisów dla urzędników Województwa Śląskiego.

Art. 10.

Wszyscy urzędnicy, tak ci, którzy zostają przez Wspólny Zarząd przyjęci, jakoteż urzędnicy mianowani po myśli art. 7 i 9, pobierają pobory służbowe z Zakładu uchwalone przez Radę Administracyjną Zakładu. Aż do uchwalenia tych norm oznaczają pobory Wojewoda.

Art. 11.

Przepisy Ordynacji Ubezpieczeniowej Rzeszy z dnia 19-go lipca 1911 r. i ustawy z 20. grudnia 1911 r. oraz innych ustaw, tudzież rozporządzeń, stojące z niniejszem rozporządzeniem w sprzeczności tracą moc obowiązującą.

Art. 12.

Powołana do życia Rada Administracyjna uchwała statut zgodnie z przepisami dla Krajowego Zakładu Ubezpieczeniowego (Landesversicherungsanstalt) i z niniejszem rozporządzeniem. Aż do uchwalenia statutu wydaje Wojewoda tymczasową instrukcję.

Art. 13.

Aż do przeprowadzenia wyborów do Rady Administracyjnej i Zarządu, które dokonane być winne w ciągu roku od dnia wejścia w życie rozporządzenia, sprawować będą funkcje członków tych organów osoby mianowane przez Wojewodę.

Art. 14.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Wojewodzie.

Art. 15.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Wojewoda Śląski:

J. Rymer.

2.

(Dz. Ust. Śl. Nr. 22, poz. 75 z dnia 20. września 1922 r.)

Rozporządzenie

z dnia 12. września 1922 r.

**w przedmiocie utworzenia Zakładu Ubezpieczeń Społecznych
Województwa Śląskiego.**

Na mocy ust. 3. art. 40. Ustawy Konstytucyjnej z dnia 15. lipca 1920 r. zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego (Dz. U. Rz. P. z 1920 r. Nr. 73, poz. 497) uzupełnionego ustawą z dnia 30. lipca 1921 r. (Dz. Ust. Rz. P. z 1921 r. Nr. 69, poz. 449) oraz na mocy art. 7. tejże Ustawy Konstytucyjnej postanawiam w porozumieniu z Tymczasową Radą Wojewódzką co następuje:

Art. 1.

Rozporządzenie z dnia 28. czerwca 1922 r. (Dz. Ust. Śl. Nr. 4, poz. 12) zmienia się w niżej podany sposób.

Art. 6. otrzymuje następujące brzmienie:

W miejsce Wydziału (Ausschuss) po myśli księgi czwartej i w miejsce zebrania spółkowego (Genossenschaftsversammlung) po myśli księgi trzeciej Ordynacji Ubezpieczeniowej powołaną zostaje do życia Rada Administracyjna dla Wydziału pierwszego i drugiego, złożona w połowie z przedstawicieli ubezpieczonych, a w połowie z przedstawicieli ubezpieczonych, a w połowie z pracodawców, wybranych na zasadzie przepisów o utworzeniu Wydziałów w Krajowym Zakładzie Ubezpieczeń.

Wydział trzeciego dla ubezpieczeń funkcjonariuszów prywatnych posiada własną Radę Administracyjną, złożoną w połowie z pracodawców, a w połowie z ubezpieczonych i zorganizowaną po myśli ustawy z dnia 20. grudnia 1911 r.

Art. 7. otrzymuje następujące brzmienie:

Funkcje Zarządu (Vorstand) dla Wydziału pierwszego i drugiego obejmuje wspólny Zarząd, złożony z czterech mianowanych przez Wojewodę urzędników, a w ich liczbie Dyrektor Zakładu, oraz czterech przedstawicieli ze strony ubezpieczonych i czterech przedstawicieli z pracodawców, pochodzących z wyborów.

Funkcję Dyrektorium dla Wydziału trzeciego obejmuje dwóch urzędników mianowanych przez Wojewodę do Zarządu Zakładu, w ich liczbie Dyrektora Zakładu, oraz po dwóch przedstawicieli ubezpieczonych i pracodawców pochodzących z wyborów.

Aż do przeprowadzenia wyborów mianuje Wojewoda także przedstawicieli ubezpieczonych i pracodawców.

Art. 8. otrzymuje następujące brzmienie:

Urzędników Zakładu powyżej szóstej klasy mianuje Wojewoda, urzędników do klasy szóstej przyjmuje Dyrektor Zakładu w porozumieniu z Zarządem. Urzędnicy wyżsi mogą być mianowani na dożywocie.

Art. 9. otrzymuje następujące brzmienie:

Urzędnicy przyjęci do Zakładu, o ile pracowali w podobnych instytucjach, lub mają nabyte prawa emerytalne lub podobne, zatrzymują je nadal i nie mogą być usunięci w innej drodze, jak tylko wedle obowiązujących przepisów dla urzędników Województwa Śląskiego.

Po artykule 10. dodaje się art. 10 a: Wszyscy urzędnicy tak ci, którzy są mianowani po myśli art. 7, jako również po myśli art. 8. otrzymują pobory służbowe, uchwalone przez Rady Administracyjne Zakładu. Aż do uchwalenia tych norm oznacza pobory Wojewoda.

Urzędnicy, których zakres działania obejmuje wszystkie trzy Wydziały, otrzymują pobory wyznaczone przez Wojewodę w porozumieniu z Zarządami Zakładu.

Art. 10 b. Dyrektor Zakładu ustanawia regulamin służbowy. Zastępuje on Zakład na zewnątrz i administruje wspólnym majątkiem.

Art. 12. zmienia się jak następuje: Powołana do życia Rada Administracyjna dla Wydziału pierwszego i drugiego uchwała statut zgodnie z przepisami dla Krajowego Zakładu Ubezpieczeniowego (Landesversicherungsanstalt) i z niniejszym rozporządzeniem, zaś powołana do życia Rada Administracyjna dla Wydziału trze-

kiego uchwała statut po myśli ustawy z dnia 20. grudnia 1911 r. niniejszego rozporządzenia. Aż do uchwalenia statutu wydaje Wojewoda tymczasową instrukcję.

Art. 13. otrzymuje następujące brzmienie:

Aż do przeprowadzenia wyborów do Rad Administracyjnych i Zarządów, które dokonane być winne w ciągu roku od dnia wejścia w życie rozporządzenia z dnia 28. czerwca 1922 r. sprawować będą funkcję członków tych organów osoby mianowane przez Wojewodę.

Art. 2.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Wojewodzie.

Art. 3.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Wojewoda Śląski:

J. Rymer.

3.

(Dz. Ust. Śl. Nr. 2; poz. 17 z dnia 12. I. 1923 r.)

Ustawa

z dnia 12. grudnia 1922 r.

w przedmiocie zatwierdzenia rozporządzeń Wojewody.

Art. 1.

Zatwierdza się następujące rozporządzenia Wojewody:

XII. Rozporządzenie z dnia 12. września 1922 r. w przedmiocie utworzenia Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Województwa Śląskiego. Dziennik Ustaw Śląskich Nr. 22, liczba 75.

Art. 2.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie.

Marszałek:

(—) Wolny.

4.

(Dz. Ust. Śl. Nr. 4; poz. 13 z dnia 1. lipca 1922 r.)

Rozporządzenie

z dnia 28. czerwca 1922 r.

**w przedmiocie utworzenia Wojewódzkiego Urzędu
Ubezpieczeniowego.**

Na mocy ust. 3. art. 40. Ustawy Konstytucyjnej z dnia 15. lipca 1920 r. zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego (Dz. U. Rz. P. z 1920 r. Nr. 73, poz. 497) uzupełnionego ustawą z dnia 30. lipca 1921 r. (Dz. Ust. Rz. P. z 1921 r. Nr. 69, poz. 449) i art. 7. tejże Ustawy Konstytucyjnej stanowią w porozumieniu z Tymczasową Radą Wojewódzką co następuje:

Art. 1.

Dla przeprowadzenia w części górnośląskiej Województwa Śląskiego zadań należących w myśl przepisów Ordynacji Ubezpieczeń Rzeszy Niemieckiej do Urzędu Ubezpieczeń Rzeszy, tworzy się Wojewódzki Urząd Ubezpieczeniowy z siedzibą w Katowicach (Landesversicherungsamt).

Art. 2.

Na czele Wojewódzkiego Urzędu Ubezpieczeniowego stoi Prezes i jego Zastępca.

Art. 3.

Wojewódzki Urząd Ubezpieczeniowy składa się z jednego lub więcej senatów orzekających i uchwalających.

Senaty orzekające i uchwalające mają skład następujący:

Jeden urzędnik tego Urzędu jako przewodniczący, jeden sędzia zawodowy, jeden ławnik wybrany przez Radę Wojewódzką oraz dwóch ławników wybranych po jednym z pośród pracodawców i ubezpieczonych.

Pierwszych ławników z pośród pracodawców i ubezpieczonych zamianuje Wojewoda na wniosek Prezesa Wojewódzkiego Urzędu Ubezpieczeniowego na okres nie dłuższy niż 8 miesięcy. Przed upływem tego okresu dokonane być muszą wybory. O ile niniejsze rozporządzenie nie postanawia inaczej, znajdują co do organizacji Wojewódzkiego Urzędu Ubezpieczeniowego odpowiednie zastosowanie przepisy Ordynacji Ubezpieczeń Rzeszy Niemieckiej o organizacji krajowych urzędów ubezpieczeń (Landesversicherungsämter). Ilość senatów oznaczy odpowiednio do potrzeby Wojewoda.

Art. 4.

Sędziów zawodowych deleguje w porozumieniu z Prezesem Wojewódzkiego Urzędu Ubezpieczeniowego Prezes Sądu Apelacyjnego w Katowicach.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Wojewodzie.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Wojewoda Śląski:

J. Rymer.

5.

(Dz. Ust. Śl. Nr. 22, poz. 134 z dnia 5. czerwca 1923 r.)

Ustawa

z dnia 23. maja 1923 r.

w przedmiocie Wojewódzkiego Urzędu Ubezpieczeń.

Art. 1.

Zatwierdza się rozporządzenie Wojewody Śląskiego z dnia 28. czerwca 1922 r. (Dz. Ust. Śl. Nr. 4, poz. 13) z następującymi zmianami:

W art. 3. w ustępie 4. skreśla się w pierwszym zdaniu słowa: „na okres nie dłuższy niż 8 miesięcy“, oraz skreśla się zdanie drugie: „Przed upływem tego okresu dokonane być muszą wybory“. W miejsce tego zdania stawia się: „Termin wyborów określony zostanie osobnem rozporządzeniem Rady Wojewódzkiej“.

Art. 2.

Ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. 3.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie.

Marszałek:

(—) Woyny.

6.

(Dz. Ust. Śl. Nr. 4, poz. 14 z dnia 1. lipca 1922 r.)

Rozporządzenie

z dnia 28. czerwca 1922 roku

w przedmiocie Wyższego Urzędu Ubezpieczeniowego.

Na mocy ust. 3. art. 40. Ustawy Konstytucyjnej z dnia 15. lipca 1920 r. zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego

(Dz. U. Rz. P. z 1920 r. Nr. 73, poz. 497) uzupełnionego ustawą z dnia 30. lipca 1921 r. (Dz. Ust. Rz. P. z 1921 r. Nr. 69, poz. 449) i art. 7. tejże Ustawy Konstytucyjnej stanowią w porozumieniu z Tymczasową Radą Wojewódzką co następuje:

Art. 1.

Dla części górnośląskiej Województwa Śląskiego tworzy się Wyższy Urząd Ubezpieczeniowy w myśl §§ 61—82 Ordynacji Ubezpieczeniowej Rzeszy Niemieckiej z dnia 19. lipca 1911 r. (R. G. Bl. 1911 509 ff.) z siedzibą w Mysłowicach.

Art. 2.

Wyższy Urząd Ubezpieczeniowy działać będzie również jako sąd rozjemczy w sprawach funkcjonariuszów w myśl § 156 ustawy ubezpieczeniowej dla funkcjonariuszów z dnia 20. grudnia 1911 r., oraz jako sąd dla spraw rent wojskowych w myśl ustawy niemieckiej o zaopatrzeniu osób wojskowych z dnia 10. stycznia 1922.

Art. 3.

Aż do przeprowadzenia wyborów ławników, które winny być dokonane najpóźniej w okresie 6-ciu miesięcy, będą ławnicy Wyższego Urzędu Ubezpieczeniowego mianowani przez Wojewodę na wniosek Dyrektora tego Urzędu.

Art. 4.

Ilość Izb Orzekających i Uchwalających oznaczy odpowiednio do potrzeby Wojewoda.

Dyrektor Urzędu przydziela sprawy odnośnym Izbom.

Art. 5.

Odwolanie od orzeczeń Wyższego Urzędu Ubezpieczeniowego, o ile one są dopuszczalne w myśl obowiązujących ustaw, rozstrzyga w najwyższej instancji Wojewódzki Urząd Ubezpieczeniowy.

Art. 6.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Wojewodzie.

Art. 7.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Wojewoda Śląski:

J. Rymer.

7.

(Dz. Ust. Śl. Nr. 2, poz. 17 z dnia 12. I. 1923 r.)

Ustawa

z dnia 12. grudnia 1922 roku

w sprawie zatwierdzenia rozporządzeń Wojewody.

Art. 1.

Zatwierdza się następujące rozporządzenia Wojewody:

I. Rozporządzenie z dnia 28. czerwca 1922 r. w przedmiocie Wyższego Urzędu Ubezpieczeniowego. Dziennik Ustaw Śląskich Nr. 4, liczba 14. Zmienia się słowo „6-ciu“ na słowo „8-miu“ w artykule trzecim.

Art. 2.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie.

Marszałek:

(—) Wolny.

8.

(Dz. Ust. Śl. Nr. 4, poz. 15 z dnia 1. lipca 1922 roku)

Rozporządzenie

z dnia 28. czerwca 1922 roku

w przedmiocie utworzenia Urzędów Ubezpieczeniowych.

Na mocy ust. 3. art. 40. Ustawy Konstytucyjnej z dnia 15. lipca 1920 r. zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego (Dz. U. Rz. P. z 1920 r. Nr. 73, poz. 497) uzupełnionego ustawą z dnia 30. lipca 1921 r. (Dz. Ust. Rz. P. z 1921 r. Nr. 69, poz. 449) i art. 7. tejże Ustawy Konstytucyjnej stanowią w porozumieniu z Tymczasową Radą Wojewódzką co następuje:

Art. 1.

Dla przeprowadzenia zadań określonych w Ordynacji Ubezpieczeń Rzeszy Niemieckiej tworzy się na obszarach powiatów Świętochłowickiego i Rudzkiego Urzędy Ubezpieczeń w Świętochłowicach i Rudzie i przydziela się je do odnośnych starostw.

W obu tych Urzędach Ubezpieczeń starosta będzie miał stałego zastępcę.

Art. 2.

Pierwszych ławników zamianuje na wniosek właściwego starosty Wojewoda na okres nie dłuższy niż cztery miesiące. W ciągu tego czasu Wyższy Urząd Ubezpieczeniowy zarządzi wybory nowych ławników w myśl przepisów Ordynacji Ubezpieczeń Rzeszy.

Art. 3.

Urzędy Ubezpieczeń, istniejące na podstawie przepisów Ordynacji Ubezpieczeń Rzeszy w innych powiatach, będą nadal czynne dla stałego terytorjum odnośnych powiatów, określonego w rozporządzeniu z dnia 17. czerwca r. b. (Dz. Ust. Śl. Nr. 1, p. 3).

Art. 4.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Wojewodzie.

Art. 5.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Wojewoda Śląski:

J. Rymer.

9.

(Dz. Ust. Śl. Nr. 2, poz. 17 z dnia 12. I. 1923 roku)

Ustawa

z dnia 12. grudnia 1922 roku

w sprawie zatwierdzenia rozporządzeń Wojewody.

Art. 1.

Zatwierdza się następujące rozporządzenia Wojewody:

II: Rozporządzenie z dnia 28. czerwca 1922 r. w przedmiocie utworzenia Urzędów Ubezpieczeniowych. Dziennik Ustaw Śląskich Nr. 4, liczba 15. Zmienia się słowo „cztery“ na słowo „siedem“ w artykule drugim.

Art. 2.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie.

Marszałek:

(—) **Wołny.**

10.

(Dz. Ust. Śl. Nr. 6, poz. 27 z dnia 17. lipca 1922 roku).

Rozporządzenie

z dnia 10. lipca 1922 r.

w przedmiocie organizacji Urzędów Rent Wojskowych.

Na mocy ust. 3. art. 40. Ustawy Konstytucyjnej z dnia 15. lipca 1920 r. zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego (Dz. U. Rz. P. z 1920 r. Nr. 73, poz. 497) uzupełnionego ustawą z dnia 30. lipca 1921 r. (Dz. Ust. Rz. P. z 1921 r. Nr. 69, poz. 449) i art. 7. tejże Ustawy Konstytucyjnej stanowią w porozumieniu z Tymczasową Radą Wojewódzką co następuje:

Art. 1.

Siedzibę dotychczasowego Urzędu Rent Wojskowych w Katowicach przenosi się do Świętochłowic. Jego terytorjalny zakres działania obejmuje powiat Katowicki i miasto Katowice, powiat Świętochłowicki, powiat Rudzki i miasto Król. Hute. Dotychczasowy Urząd Rent w Rybniku pozostaje nadal. Jego terytorjalny zakres działania obejmuje powiaty Pszczyński i Rybnicki.

Art. 2.

Dla powiatu Tarnowskie Góry i Lubliniec tworzy się po myśli ustawy z dnia 15. maja 1920 r. (R. G. Bl. 1920, str. 1063) nowy Urząd Rent z siedzibą w Tarnowskich Górach.

Art. 3.

W miejsce Głównego Urzędu Rent (Hauptversorgungsamt) we Wrocławiu utworzony zostaje po myśli ustawy z dnia 15. maja 1920 r. (R. G. Bl. 1920 str. 1063) Główny Urząd Rent Wojskowych z siedzibą w [Świętochłowicach] Królewskiej Hucie. Jego zakres działania rozciąga się tylko na część górnośląską Województwa Śląskiego.

Art. 4.

Urzędy te będą kompetentne do załatwienia spraw inwalidów wojsk polskich, oraz przedwojennych niemieckich i pozostałych po nich rodzin, o ile im władze centralne kompetencję w tym przedmiocie przekażą.

1) Art. 3 w brzmieniu rozporządzenia z dnia 29. 8. 1922 (D. U. Śl. Nr. 20; poz. 66 z 1922 r.), zatw. ustawą z dnia 12. 12. 1922. (Dz. U. Śl. Nr. 2; poz. 17 z 1923 r.)

Art. 5.

Kompetencje, jakie ustawą z dnia 15. maja 1920 r. (R. G. Bl. 1920 str. 1063) przysługiwały Ministerstwu Pracy Rzeszy Niemieckiej w Berlinie, przechodzą na Wojewodę.

Kompetencje Sądu Rent Wojskowych w Opolu (Militär-Ver-sorgungsgericht) zorganizowanego po myśli ustawy z dnia 10. stycznia 1922 r. przechodzą zgodnie z art. 2. rozp. z dnia 18. czerwca 1922 r. Dz. Ust. Śl. Nr. 4, poz. 14 na Wyższy Urząd Ubezpieczeniowy w Mysłowicach, zaś kompetencje Państwowego Sądu Rent Wojskowych w Berlinie, zorganizowanego po myśli tejże ustawy, przechodzą na Wojewódzki Urząd Ubezpieczeniowy w Katowicach.

Art. 6.

Wszystkie Urzędy Rent Wojskowych jakoteż Główny Urząd Rent Wojskowych w Świętochłowicach działają w myśl dotychczas obowiązujących ustaw, rozporządzeń i instrukcji.

Art. 7.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Wojewodzie.

Art. 8.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Wojewoda Śląski:

J. Rymer.

11.

(Dz. Ust. Śl. Nr. 2, poz. 17 z dnia 12. I. 1923 r.)

Ustawa

z dnia 12. grudnia 1922 roku

w sprawie zatwierdzenia rozporządzeń Wojewody.

Art. 1.

Zatwierdza się następujące rozporządzenie Wojewody:

III. Rozporządzenie z dnia 10. lipca 1922 r. w przedmiocie Urzędów Rent Wojskowych. Dziennik Ustaw Śląskich Nr. 6., I. 27.

Art. 2.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie.

Marszałek:

(—) **Wolny.**

(Dz. Ust. Śl. Nr. 20; poz. 66 z 31. sierpnia 1922 r.)

Rozporządzenie

z dnia 29. sierpnia 1922 r.

o zmianie rozporządzenia z dnia 10. lipca 1922 roku w przedmiocie organizacji Urzędów Rent Wojskowych.

(Dz. Ust. Śl. Nr. 6; poz. 27).

Na mocy ustępu 3. art. 40. Ustawy Konstytucyjnej z dnia 15. lipca 1920 zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego (Dz. Ust. Rz. P. z 1920 roku Nr. 73, poz. 497) uzupełnionego ustawą z dnia 30. lipca 1921 r. ((Dz. Ust. Rz. P. z 1921 r. Nr. 69, poz. 449) oraz na mocy art. 7. tejże Ustawy Konstytucyjnej postanawiam w porozumieniu z Tymczasową Radą Wojewódzką co następuje:

Art. 1.

Art. 3. rozporządzenia z dnia 10. lipca 1922 r. w przedmiocie organizacji Urzędów Rent Wojskowych Dz. Ust. Śl. Nr. 6, poz. 27) otrzymuje następujące brzmienie:

„W miejsce Głównego Urzędu Rent (Hauptversorgungsamt) we Wrocławiu utworzony zostanie po myśli ustawy z dnia 15. maja 1920 r. (R. G. Bl. 1920 str. 1063). Główny Urząd Rent Wojskowych z siedzibą w Królewskiej Hucie. Jego zakres działania rozciąga się tylko na część górnośląską Województwa Śląskiego“.

Art. 2.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Wojewoda Śląski:

J. Rymer.

13.

(Dz. Ust. Śl. Nr. 2; poz. 17 z dnia 12. I. 1923 r.)

Ustawa

z dnia 12. grudnia 1922 r.

w sprawie zatwierdzenia rozporządzeń Wojewody.

Art. 1.

Zatwierdza się następujące rozporządzenie Wojewody:

XI. Rozporządzenie z dnia 29. sierpnia 1922 r. o zmianie rozporządzenia z d. 10. lipca 1922 r. w przedmiocie organizacji Urzędów Rent Wojskowych. (Dziennik Ustaw Śląskich Nr. 6, poz. 27). Dziennik Ustaw Śląskich Nr. 20, liczba 66.

Art. 2.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Wojewodzie.

Marszałek:

(—) Wołny.

14.

Organizacja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (Szkic).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Królewskiej Hucie powstał w górnośląskiej części Województwa Śląskiego po przejęciu suwerenności przez Państwo Polskie na Górnym Śląsku.

Zakład ten objął agendy wszystkich instytucji ubezpieczeniowych niemieckich, które działały przed przyjęciem suwerenności na Górnym Śląsku obecnie polskim, w zakresie trzech działów ubezpieczenia socjalnego t. j. ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków, ubezpieczenia na wypadek inwalidztwa i starości i ubezpieczenia urzędników prywatnych.

Ubezpieczenia te przeprowadza Zakład na podstawie ordynacji ubezpieczeniowej Rzeszy (R. V. O.) z dnia 19. lipca 1911 i ustawy o ubezpieczeniu urzędników prywatnych (Versicherungsgesetz für Angestellte), z dnia 20. grudnia 1911 r.

W organizacji niemieckiej dla wszystkich wymienionych trzech działów ubezpieczenia socjalnego są osobne Zakłady i tak:

1) Dla ubezpieczenia inwalidowego istnieją Zakłady terytorjalne obejmujące swoją działalnością prowincje względnie poszczególne okręgi stosownie do podziału administracyjnego Państwa Niemieckiego (Landesversicherungsanstalten).

2) Ubezpieczenie od nieszczęśliwych wypadków jest organizowane w spółkach zawodowych (Berufsgenossenschaften) w ten sposób, że przedsiębiorcy danego zawodu tworzą spółkę, która przejmuje ciężary ubezpieczenia.

3) Dla ubezpieczenia urzędników prywatnych istnieje centralny zakład w Berlinie (Reichsversicherungsanstalt für Angestellte).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych obejmuje wszystkie wyżej wymienione trzy działy ubezpieczenia socjalnego t. j. ubezpieczenie od wypadków, ubezpieczenie inwalidowe i ubezpieczenie urzędników prywatnych.

Organizacja Zakładu nie została dotychczas odnośnemi ustawami sprzeczowane dwa rozporządzenia Wojewody z dnia 12. czerwca 1922 r. Nr. 4, Dz. Ust. Śl. i z dnia 12. września 1922 r., Nr. 22, Dz. Ust. Śl., zatwierdzone przez Sejm Śląski są wadliwe.

gdyż nie oparły organizacji Zakładu na istniejących ustawach ubezpieczeniowych niemieckich (R. V. O. i A. V.) i nie zastosowały tej organizacji do zmienionych stosunków.

Zakład opiera swoją organizację na istniejącem ustawodawstwie ubezpieczeniowem niemieckiem obowiązującym na polskiej części Górnego Śląska zmodyfikowanem odpowiednio do zmienionych stosunków.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Królewskiej Hucie dzieli się na trzy Wydziały: 1. Wydział ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków, 2. Wydział ubezpieczenia na wypadek inwalidztwa i pozostałych po inwalidach rodzin, 3. Wydział ubezpieczenia urzędników prywatnych.

W ubezpieczeniu od nieszczęśliwych wypadków przeszedł Zakład od niemieckiej zasady organizacji wedle zawodów do zasady terytorjalności, t. j. obejmuje wszystkie przedsiębiorstwa podlegające obowiązkowi ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków bez względu na jakość tych przedsiębiorstw.

Wydział 1. (ubezpieczenie od wypadków) dzieli się na oddział zaliczeń, oddział premjowy (repartycja i ściąganie opłat), oddział rentowy (obliczenie i wypłata rent), oddział buchalteryjny, oddział statystyczny i oddział technicznej kontroli przedsiębiorstw.

Wydział II. (ubezpieczenie inwalidowe) dzieli się na:

- a) oddziały rentowe (obliczanie i wypłata rent, narazie 7).
- b) oddział magazynowania kart,
- c) oddział kontroli opłat, ewidencji i wydanie znaczków inwalidowych,
- d) oddział statystyczny i sprawdzanie obliczonych rent.

Wydział III. (ubezpieczenie urzędników prywatnych) obejmuje dział wypłaty rent, dział premjowy i kontrolę opłat.

Nadto posiada Zakład Oddział kasowy, wraz z buchalterją ogólną i likwidaturą, sekretariat, obejmujący sprawy personalne i ogólnoadministracyjne (majątkowe) oddział lecznictwa, registraturę i kancelarię.

Na czele każdego Wydziału stoi naczelnik, który jest równocześnie członkiem Zarządu (beamtetes Vorstandsmitglied).

Organami Zakładu Ubezpieczeń Społecznych są: Zarząd, jako ciało uchwalające i wykonawcze i rada administracyjna jako ciało uchwalające.

Dla Wydziału I. II. istnieje wspólny Zarząd i wspólna rada administracyjna. Nadto dla Wydziału III. osobny Zarząd i osobna rada administracyjna. Każdy z Zarządów składa się z członków mianowanych, urzędników (beamteten Vorstandsmitglieder) jako czynnika fachowego i członków z wyboru z pośród grona pracodawców i pracobiorców. Przewodniczącym Zarządów i rad ad-

nistracyjnych jest kierownik Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Aż do przeprowadzenia wyborów członków Zarządów i rad administracyjnych z grona pracodawców i pracobiorców mianuje tych członków Wojewoda. Aż do uskutecznienia tej nominacji funkcje organów Zakładu sprawuje Zarząd urzędniczy.

Organizacja ta wzorowana jest na państwowej ordynacji ubezpieczeniowej a w szczególności na księdze czwartej tej ordynacji i na ustawie o ubezpieczeniu urzędników prywatnych. Kompetencje Zarządów i rad administracyjnych są określone odnośnymi ustawami.

Zarząd Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w myśl ustaw ubezpieczeniowych jest władzą publiczną, i występuje na zewnątrz jako taki, ma prawo nakładania kar pieniężnych, a dokumenta wydane przez Zarząd nie wymagają sądowego lub notarialnego legalizowania.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych jest instytucją autonomiczną i rządzi się przez własne wyżej wymienione organa. Organa Zakładu nie mają władz przełożonych.

Nadzór i kontrolę (nad wykonaniem ustawy i zużyciem funduszy na cele ustawowe) nad Zakładem wykonuje do tego ustawą powołany organ rządowy. W niemieckiej organizacji nadzór i kontrolę wykonuje państwowy lub krajowy urząd ubezpieczeń (Reichsversicherungsamt, Landesversicherungsamt). Rozporządzeniem Wojewody z dnia 28. czerwca 1922 r., Dz. Ust. Śl. Nr. 4, został powołany do życia Wojewódzki Urząd Ubezpieczeń, który jednakże dotychczas nie jest obsadzony i nie funkcjonuje.

Czajkowski,
Kierownik Zakładu.

15.

(Dz. U. R. P. Nr. 38; poz. 255. z 12. IV. 23).

Rozporządzenie Rady Ministrów

z dnia 29. marca 1923 r.

w przedmiocie przekazania Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej kompetencji b. ministrów pruskich w zakresie pośrednictwa pracy na terenie górnośląskiej części Województwa Śląskiego.

Na podstawie ustępu 1. art. 6. ustawy z dnia 16. czerwca 1922 r. o rozciągnięciu na ziemię górnośląskie Województwa Śląskiego Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i niektórych innych ustaw

oraz w przedmiocie zmian w ustawodawstwie na tych ziemiach obowiązującym (Dz. U. R. P. 1922 r. Nr. 46, poz. 388) i zgodnie z ustępem 2. par. 2. art. 1. polsko-niemieckiej konwencji górnośląskiej, zawartej w Genewie dnia 15. maja 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 44, poz. 371) i po wysłuchaniu Śląskiej Rady Wojewódzkiej — zarządza się co następuje:

§ 1. Kompetencję b. pruskich ministrów w zakresie pośrednictwa pracy na terenie górnośląskiej części Województwa Śląskiego, określoną w rozporządzeniu niemieckiego Państwowego Urzędu Demobilizacji Gospodarczej z dnia 9. grudnia 1918 r. o pośrednictwie pracy (Reichsgesetzblatt 1918 r. Nr. 180, poz. 6581), wydanem na podstawie dekretu niemieckich komisarzy ludowych z dnia 12. listopada 1918 roku o utworzeniu Państwowego Urzędu Demobilizacji Gospodarczej (Reichs-Gesetzblatt 1918 r. Nr. 153, poz. 6529) — przekazuje się Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej.

§ 2. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: **W. Sikorski.**

Minister Pracy i Opieki Społecznej: **L. Darowski.**

Część IV.

Skarbowość.

1.

(Dz. Ust. Śl. Nr. 6, poz. 22, z dnia 17. lipca 1922 roku).

Rozporządzenie

z dnia 10. lipca 1922 r.

w przedmiocie organizacji władz i urzędów skarbowych na obszarze Województwa Śląskiego.

Na mocy ust. 3. art. 40. Ustawy Konstytucyjnej z dnia 15. lipca 1920 r. zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego (Dz. U. Rz. P. z 1920 r. Nr. 73, poz. 497) uzupełnionego ustawą z dnia 30. lipca 1921 r. (Dz. Ust. Rz. P. z 1921 r. Nr. 69, poz. 449)

i art. 4. ust. 2. tejże Ustawy Konstytucyjnej stanowią w porozumieniu z Tymczasową Radą Wojewódzką, co następuje:

Art. 1.

Podatki bezpośrednie.

§ 1.

Dla administracji podatków bezpośrednich na części górnośląskiej Województwa Śląskiego tworzy się Urzędy Skarbowe, z siedzibą: 1) w Pszczynie dla powiatu pszczyńskiego, 2) w Rybniku dla powiatu rybnickiego, 3) w Katowicach, Mysłowicach i Hucie Laury dla powiatu katowickiego z dotychczasowym terytorjalnym zakresem działania, 4) w Król. Hucie dla okręgu tego miasta, 5) w Tarnowskich Górach dla powiatu tarnogórskiego, 6) w Rudzie dla powiatu rudzkiego, 7) w Świętochłowicach dla powiatu świętochłowickiego, 8) w Lublińcu dla powiatu lublinieckiego.

§ 2.

Do zakresu działania tych urzędów należy:

- a) wymiar podatków bezpośrednich i opłat skarbowych jakoteż podatku od nabycia nieruchomości,
- b) bezpośredni nadzór nad powyższymi podatkami i opłatami, obliczanymi i uiszczanymi przez osoby opodatkowane, inne osoby, lub urzędy do tego powołane, jakoteż nadzór nad zachowaniem przez nie przepisów ustawowych,
- c) czuwanie nad przestrzeganiem ustaw podatkowych i wymierzanie kary za ich przekroczenie na podstawie obowiązujących ustaw, o ile ukaranie nie należy do władz sądowych,
- d) przymusowe ściąganie zaległości, tudzież grzywien nakładanych przez władze i urzędy skarbowe, o ile pobór danego podatku nie został przekazany zarządom gmin wiejskich lub miejskich.

Art. 2.

Podatki pośrednie.

§ 1.

Dla administracji podatków spożywczych i monopolów państwowych tworzy się w części górnośląskiej Województwa Śląskiego następujące „Urzędy Skarbowe Akcyz i Monopolów“ z siedzibą:

- a) w Mysłowicach dla powiatów Katowickiego, Świętochłowickiego, części powiatu Rudzkiego na północ od rzeki Kłodnicy, oraz dla powiatów miejskich Katowice i Król. Huta,
- b) w Rybniku dla powiatów Rybnickiego, Pszczyńskiego oraz dla części powiatu Rudzkiego na południe od rzeki Kłodnicy,
- c) w Tarnowskich Górach dla powiatów Tarnogórskiego i Lublinieckiego.

§ 2.

Nadto dla wykonywania kontroli nad przedsiębiorstwami obowiązanymi do opłaty podatków spożywczych tworzy się Urzędy kontroli skarbowej z siedzibą w Mysłowicach, Katowicach, Król. Hucie, Siemianowicach, Rybniku, Mikołowie, Pszczynie, Żorach, Czerwionce, Tarnowskich Górach i Lublińcu, których terytorjum zostanie dodatkowo oznaczone.

§ 3.

Do zakresu działania urzędu skarbowego akcyz i monopolów państwowych należy:

- 1) bezpośredni nadzór nad produkcją, transportem, handlem i składami przedmiotów podległych opłatom akcyzowym, lub stanowiących monopol państwowy,
- 2) nadzór nad prawidłowem obliczaniem i uiszczaniem należnych skarbowi Państwa przychodów z akcyz i monopolów państwowych,
- 3) czuwanie nad przestrzeganiem ustaw skarbowych z działu podatków pośrednich i monopolowych i ściąganie wykroczeń przeciw tym ustawom zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- 4) wdrażanie i przeprowadzenie administracyjnego postępowania karnego i wydawania orzeczeń karnych w I. instancji z powodu naruszenia przepisów pod 3) wymienionych, jeżeli:
 - a) odnośne przekroczenie skarbowe zagrożone jest tylko grzywną pieniężną i konfiskatą, lub jedną z tych kar albo jeżeli:
 - b) urząd skarbowy akcyz i monopolów państwowych orzeka tylko powyższe kary, lub jedną z tych kar albo jeżeli:
 - c) urząd oprócz wypadków pod a) i b) przytoczonych orzeka nadto ogłoszenie rozstrzygnięcia karnego na koszt skazanego.

Art. 3.

Podatek spadkowy, od przeniesienia nieruchomości i stemplowy.

§ 1.

Dla wymiaru podatku spadkowego, od przeniesienia nieruchomości i podatku stemplowego tworzy się jeden urząd dla całego obszaru Województwa Śląskiego pod nazwą „Urząd Skarbowy dla podatku spadkowego i stemplowego“ z siedzibą w Katowicach. Wskutek tego znosi się odrębne oddziały dla tych podatków przy dotychczasowych urzędach skarbowych (Finanzämter). Zarazem uchyla się zarząd podatkiem stemplowym, tak pruskim jak i Rzeszy Niemieckiej, wykonywany przez dotychczasowe Urzędy celne.

§ 2.

Agendy dotychczasowego urzędu wymiaru należytości w Cieszynie, jak również sprawy wymiaru opłat od przyrostu war-

tości, prowadzone dotychczas przy Tymczasowej Komisji Rządowej w Cieszynie, przechodzą na wyżej wymieniony urząd skarbowy. W następstwie tego znosi się Urząd wymiaru należitości w Cieszynie i Urząd wymiaru opłat od przyrostu wartości przy Tymczasowej Komisji Rządowej w Cieszynie.

§ 3.

Z uwagi na obowiązujące w granicach Śląska ustawodawstwo niemieckie, wzgl. austriackie i polskie, składa się Urząd dla podatku spadkowego i stemplowego z dwóch oddziałów:

I. Oddział Górnośląski, II. Oddział Cieszyński.

§ 4.

Do zakresu działania Urzędu Skarbowego dla podatku spadkowego i stemplowego należy:

- a) wymiar i przymusowe ściąganie podatku spadkowego i od darowizn, opłat stemplowych i należitości.
- b) nadzór nad przestrzeganiem ustaw, dotyczących dochodzenia i wymierzanie kar za ich przekroczenia na zasadzie § 386 Ordynacji podatkowej Rzeszy z roku 1919, i na zasadzie odnośnych przepisów skarbowej ustawy karnej austriackiej z roku 1835,
- c) rewizje w sprawie należytego stosowania przepisów o podatku stemplowym i opłatach stemplowych przez urzędy, notariuszów, jakoteż przez osoby i instytucje prywatne w granicach obowiązujących przepisów kompetencyjnych,
- d) umarzanie w przyznanym zakresie podatku spadkowego, stemplowego i należitości z powodu nieściągalności.

§ 5.

W szczególności należy do tego urzędu:

I. Na obszarze części górnośląskiej Województwa Śląskiego:

- * Podatek od spadków i darowizn,
- Podatek stemplowy pruski,
- Podatek stemplowy Rzeszy Niemieckiej.
- Podatek stemplowy od weksli.

II. Na obszarze części cieszyńskiej Województwa Śląskiego:

Należitość na podstawie austr. ustawy z r. 1850.

- podatek od spadków i darowizn,
- podatek stemplowy, giełdowy i przewozowy.
- opłata stemplowa od kart do gry,
- opłata stemplowa od ubezpieczeń,
- opłata stemplowa od weksli i czeków,
- opłata stemplowa od przedmiotów zbytku,

należytość od przeniesienia nieruchomości, należytości sądowe, wymiar opłaty od przyrostu wartości po myśli § 2. art. 3. niniejszego rozporządzenia.

Art. 4.

Urzędy katastralne.

Istniejące dotychczas na obszarze części górnośląskiej Województwa Śląskiego Urzędy Katastralne w Rybniku, Pszczynie, Katowicach, Mikołowie, Tarnowskich Górach, Lublińcu, Król. Hucie i Wodzisławiu zatrzymuje się nadal w tych samych miejscowościach. Gminy powiatu raciborskiego przypadłe Polsce włącza się do Urzędu Katastralnego w Wodzisławiu. Dla gmin z powiatu Rudzkiego tworzy się osobny drugi Urząd Katastralny z tymczasową siedzibą w Mikołowie. Gminy z powiatu Świętochłowickiego przylacza się do Urzędu Katastralnego w Król. Hucie.

Art. 5.

Kasy skarbowe.

§ 1.

Dla poborów wszelkich opłat i danin państwowych tworzy się Kasy Skarbowe z siedzibą w Pszczynie, Rybniku, Katowicach, Rudzie, Świętochłowicach, Tarnowskich Górach i Lublińcu.

Terytorjalny zakres działania tych kas pokrywa się z terytorjum urzędów skarbowych, wymienionych w art. 1. z tym wyjątkiem, że miasta Mysłowice i Huta Laury należeć będą do Kasy Skarbowej w Katowicach, zaś Król. Huta na razie należeć będzie do Kasy Skarbowej w Świętochłowicach.

§ 2.

Nadto tworzy się w Katowicach Główną Kasę Wojewódzką, której zdaniem będzie, oprócz uskutecznienia wypłat i przyjmowania nadwyżek Kas Skarbowych, udzielanie dotacji tymże kasom.

Art. 6.

Administracja skarbowa części cieszyńskiej Województwa śląskiego.

Agendy dotychczasowej Dyrekcji Skarbu w Cieszynie przechodzą na Wydział Skarbowy Województwa Śląskiego. Skutkiem tego znosi się powyższą Dyrekcję Skarbu. Istniejącą zaś na obszarze części cieszyńskiej Województwa Śląskiego Dyrekcję okręgu skarbowego zamienia się w Urząd Skarbowy Akcyz i Monopolów.

Art. 7.

Wydział skarbowy.

§ 1

Jako druga instancja dla spraw podatkowych bezpośrednich, pośrednich i monopolów państwowych oraz jako władzę zarządzającą budżetem tworzy się przy Województwie Wydział Skarbowy.

§ 2.

Na czele Wydziału Skarbowego stoi Naczelnik, który jest bezpośrednim przełożonym wszystkich podległych mu urzędów i urzędników w okręgu Województwa Śląskiego.

§ 3.

Wydział skarbowy dzieli się na 5 oddziałów:

I. Oddział ogólny, zarazem osobowo-gospodarczy dla spraw personalnych i ogólnogospodarczych wszystkich podległych władz i urzędów skarbowych.

II. Oddział dla podatków bezpośrednich i obrotowych, podatku spadkowego, opłat stemplowych, oraz dla ich ewidencji.

Temu oddziałowi podlega także urząd katastralny podatku gruntowego.

III. Oddział akcyz i monopolów skarbowych.

IV. Oddział budżetowo-kasowy a) dla nadzoru, kontroli i otwierania kredytów w kasach skarbowych i w Głównej Kasie Wojewódzkiej, b) dla spraw budżetowych i głównej rachuby,

V. Oddział walutowo-kredytowy.

§ 4.

Sprawy należące do kompetencji oddziału 2. i 3. załatwia Wydział Skarbowy w zakresie działania na zasadzie przepisów prawnych o kompetencji Izb skarbowych, zaś sprawy należące do oddziału 1., 4. i 5. jako organ Urzędu Wojewódzkiego.

§ 5.

Do Oddziału I. należą:

1) sprawy personalne Wydziału Skarbowego i wszystkich urzędów skarbowych,

2) sprawy gospodarcze Wydziału oraz urzędów skarbowych,

3) nadzór nad czynnościami kancelaryjnymi Wydziału skarbowego, nad archiwum i biblioteką,

4) wszystkie sprawy niezastrzeżone kompetencji innych oddziałów.

§ 6.

Do oddziału II. należy nadzór nad prawidłowym wymiarem i ewidencją, oraz nad sprawami ściągania podatków bezpośrednich,

obrotowych, podatku spadkowego, stemplowego i opłat skarbowych w okręgu Wydziału: nadto rozstrzyganie w II. i ostatniej instancji w sprawach karnych z tych działów opłat i podatków.

§ 7.

Odwołanie w administracyjnych sprawach skarbowych rozstrzygać będzie, o ile specjalne ustawy nie przepisują innego toku postępowania aż do utworzenia sądów skarbowych Komisja odwoławcza, złożona z naczelnika i jednego urzędnika Oddziału oraz z trzech każdorazowo powołać się mających a honorowo urzędujących obywateli, z których jeden przynajmniej winien należeć z zawodu, wzgl. gałęzi zarobkowej podatnika.

§ 8.

Oddział III. Wydziału Skarbowego zarządza wszystkimi sprawami, dotyczącymi dochodów skarbowych z akcyz i monopolów państwowych na obszarze Województwa Śląskiego, rozstrzyga w II. i ostatniej instancji zażalenia od orzeczeń Urzędów akcyz i monopolów skarbowych, oraz czuwa nad prawidłowem prowadzeniem śledztw karnych przez podwładne urzędy.

§ 9.

Odwołanie w administracyjnych sprawach skarbowych rozstrzygać będzie o ile specjalne ustawy nie przepisują innego toku postępowania aż do utworzenia sądów skarbowych Komisja odwoławcza złożona z naczelnika i jednego urzędnika Oddziału oraz z trzech każdorazowo powołać się mających a honorowo urzędujących obywateli, z których jeden przynajmniej winien należeć do zawodu, wzgl. gałęzi zarobkowości podatnika.

§ 10.

Oddział IV., budżetowo-kasowy obejmuje orzecznictwo i regulowanie spraw budżetowych wszystkich działów Województwa, zestawienie budżetu Województwa Śląskiego, sprawy emerytur rządowych i wojewódzkich, rent i darów z łaski, tudzież ogólnowojewódzką kasowość i rachunkowość.

Do Oddziału budżetowo-kasowego należy ponadto nadzór, kontrola i otwieranie kredytów w kasach skarbowych i kasie wojewódzkiej, a wreszcie sprawy administracyjno-kasowe.

§ 11.

Oddział budżetowo-kasowy dzieli się na następujące referaty:

- a) Referat I. obejmujący sprawy budżetowe
Sejmu Śląskiego,
Rady Wojewódzkiej,
Wydziału Skarbowego,
Wydziału Przemysłu i Handlu.

- b) Referat II. obejmuje sprawy budżetowe
Wydziału Administracyjnego,
Wydziału Prezydyjnego,
Wydziału Wyznań Religijnych,
Wydziału Zdrowia Publicznego,
Wydziału Rolnictwa i Leśnictwa,
Wydziału Pracy i Opieki Społecznej,
Wydziału Bezpieczeństwa Publicznego,
- c) Referat III. obejmujący sprawy budżetowe
Wydziału Oświecenia Publicznego.

§ 12.

Pod bezpośrednim nadzorem Oddziału budżetowo-kasowego znajdują się:

Główny Urząd Kasowy obejmujący:

- a) Kasę Wojewódzką,
- b) Księgowość.

§ 13.

Do zakresu działania Księgowości Głównej należy:

- 1) prowadzenie systematycznej rachunkowości,
- 2) cenzura rachunków kasowych i dokonywanie lustracji i rewizji kas oraz sprawozdanie protokołów i sprawozdań o rewizjach,
- 3) Służba administracyjno-rachunkowa.

§ 14.

Księgowość Główna czuwa nad tem, aby nie przekraczano ustalonych w budżecie kredytów. W tym celu prowadzi księgi rachunkowe przepisane odnośną instrukcją. Nadto należy do obowiązków Księgowości współdziałanie przy asygnowaniu wydatków i dochodów jakoteż sporządzenie miesięcznych i rocznych zamknięć rachunkowych.

§ 15.

Jako organ cenzurujący Księgowość Główna bada rachunki kasowe, likwiduje należitości i przeprowadza lustracje i rewizje kasy. O wszystkich spostrzeżonych nieregularnościach donosi Naczelnikowi Wydziału Skarbowego, który wydaje odpowiednie zarządzenia w kierunku zapobieżenia tymże nieregularnościom.

§ 16.

Służba administracyjno-rachunkowa Księgowości Głównej polega na:

- 1) badaniu rachunków, na podstawie których nastąpić ma asygnacja należitości dochodowych wzgl. rozchodowych,
- 2) badaniu rachunków z pobranych zaliczek,
- 3) cyfrowem badaniu wszelkich kosztorysów,

- 4) sporządzaniu różnych wykazów statystycznych,
- 5) sporządzaniu różnych zapisków w celach administracyjnych (statut personalny itp.)

§ 17.

W sprawach, w których Księgowość Główna występuje jako organ fachowy, znosi się bezpośrednio z odnośnymi Wydziałami Urzędu Wojewódzkiego.

§ 18.

Oddział V. walutowo-kredytowy obejmuje obrót pieniężny, kredyt wojewódzki wewnętrzny i zewnętrzny, regulowanie stosunków kredytowych wewnętrznych, tudzież nadzór państwowy w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu nad prywatnymi instytucjami kredytowymi i ubezpieczeniowymi.

§ 19.

Oddział walutowo-kredytowy dzieli się na następujące referaty:

- 1) Ogólny,
- 2) Walutowy,
- 3) Bankowy,
- 4) Ubezpieczeniowy,
- 5) Spółdzielczy.

Art. 8.

Inne urzędy skarbowe istniejące na terenie części cieszyńskiej Województwa Śląskiego jakoto: Inspektoraty skarbowe: Urzędy podatkowe i Ewidencje katastru gruntowego: pozostają w dotychczasowych ich siedzibach urzędowych.

Art. 9.

Szczegółowy zakres działania urzędów i kas skarbowych wymienionych w niniejszym rozporządzeniu określą osobne instrukcje.

Art. 10.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Wojewodzie.

Art. 11.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.
Wojewoda Śląski:

J. Rymer.

2.

(Dz. Ust. Śl. Nr. 2; poz. 14 z dnia 12. I. 1923 r.)

Ustawa

z dnia 20. grudnia 1922 r.

w sprawie zatwierdzeń rozporządzeń Wojewody.

Art. 1.

Zatwierdza się następujące w Dzienniku Ustaw Śląskich ogłoszone rozporządzenia Wojewody::

4.) pozycja 22 z dnia 10. lipca 1922 roku w przedmiocie organizacji władz i urzędów skarbowych na obszarze Województwa Śląskiego.

Art. 2.

Wykonanie powyższej ustawy porucza się Wojewodzie.

Marszałek:

(—) Welny.

3.

Wykaz Kas Skarbowych.

Wydział Skarbowy Województwa Śląskiego.

1. Bielsko
 2. Cieszyn
 3. Huta Laury
 4. Katowice — Główna Kasa
Skarbowa Województwa Śląskiego
 5. Katowice
 6. Królewska Huta.
 7. Lubliniec
 8. Mysłowice
 9. Pszczyna
 10. Ruda
 11. Rybnik
 12. Świętochłowice
 13. Tarnowskie Góry.
-

Część V.

Przemysł i Handel.

Patrz:

- 1) tom II. 28 (Ministerstwo)
- 2) „ II. 68 Departament śląski)
- 3) „ II. 59 (W. Urząd Górniczy)
- 4) „ II. 61 (Okręg Urzędy Górnicze)
- 5) „ II. 63 (Izba handlowa)
- 6) „ II. 65 (Izba rękodzielnicza)
- 7) Rozp. z 17. VI. 22. (jeszcze nie zatw.) (Wydział prz. handl. przy Urz. W.)

1.

(Dz. Ust. Śl. Nr. 15, poz. 47 z dnia 9. VIII. 1922 r.)

Rozporządzenie

z dnia 8. sierpnia 1922 r.

w przedmiocie ustanowienia okręgów inspekcji przemysłowych,

Na mocy ust. 3. art. 40. Ustawy Konstytucyjnej z dnia 15. lipca 1920 r. zawierającej statut organiczny Województwa Śląskiego (Dz. U. Rz. P. z 1920 r. Nr. 73, poz. 497) uzupełnionego ustawą oraz na mocy art. 4. ustęp 2. tejże Ustawy Konstytucyjnej postanawiam w porozumieniu z Tymczasową Radą Wojewódzką co następuje:

Art. 1.

W części górnośląskiej Województwa Śląskiego ustanawia się następujące okręgi inspekcji przemysłowej:

- 1) Inspektorat przemysłowy w Katowicach na miasto i powiat Katowice i na powiat Ruda,
- 2) Inspektorat przemysłowy w Król. Hucie na powiaty Świętochłowice, Tarnowskie Góry, Lubliniec, oraz na miasto Królewską Hutę,
- 3) Inspektorat przemysłowy w Rybniku na powiaty Rybnik i Pszczyna.

Art. 2.

Do zakresu działania tych urzędów należą wszystkie sprawy, które w myśl ustaw i rozporządzeń obowiązujących w części górnośląskiej Województwa Śląskiego należały do zakresu działania Urzędów nadzoru przemysłowego (Gewerbeaufsichtsbeamte).

Art. 3.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Wojewodzie.

Art. 4.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Wojewoda Śląski:

J. Rymer.

2.

(Dz. Ust. Śl. Nr. 13, poz. 90 z dnia 17. marca 1923 r.)

Ustawa

z dnia 2. marca 1923 r.

w przedmiocie ustanowienia okręgów inspekcji przemysłowych.

Art. 1.

Zatwierdza się rozporządzenie Wojewody Śląskiego z dnia 8. sierpnia 1922 roku (Dziennik Ust. Śląskich Nr. 15, poz. 47).

Art. 2.

Wykonanie ustawy porucza się Wojewodzie.

Marszałek:

(—) **Wolny.**

Część VI.

Podział administracyjny Województwa.

1.

Sprostowanie.

W nr. 13. Dz. U. Śl. z dnia 5. sierpnia 1922, poz. 43 w spisie powiatów, należących do nich gmin miejskich i wiejskich, obszarów dworskich oraz miast wyjętych z powiatów w szczególności w spisie miejscowości powiat Bielsko pod L. bieżąc: 33 zamiast —

„Wieszczont“ ma być „**Wieszczęta**“, nadto dodaje się opuszczoną miejscowość pod L. bieżącą 38: **Zaborze**. W spisie gmin. powiat Cieszyn pod L. bież. 44 zamiast „**Pogórz**“ powinno być „**Pogórze**“.

Wojewoda Śląski:

(—) w. z.: **Żurawski**.

Wicewojewoda.

2.

Wobec tego sprostowania podajemy przedruk odpowiednio uzupełnionego spisu.

Część Cieszyńska Województwa.

8. Powiat Bielski w Bielsku.

	miasto
1. Strumień (Schwarzwasser)	
2. Aleksandrowice (Alexanderfeld)	wieś
3. Baków (Bonkau)	wieś
4. Bielowicko (Bielowitzko)	wieś
5. Bielsko Stare (Alt-Bielitz)	wieś
6. Bronów (Braunau)	wieś
7. Bystra (Bistrai)	wieś
8. Chybie (Chybi)	wieś
9. Czechowice (Czechowitz)	wieś
10. Drogomyśl (Drahomischl)	wieś
11. Dziedzice (Dziedzitz)	wieś
12. Frelichów (Fröhlichhof)	wieś
13. Grodziec (Grodzietz)	wieś
14. Ilownica (Illowitz)	wieś
15. Jasienica (Heinzendorf)	wieś
16. Jaworze (Ernsdorf)	wieś
17. Kamienica (Kamitz)	wieś
18. Komorowice (Batzdorf)	wieś
19. Landek (Landek)	wieś
20. Ligota (Ellgoth)	wieś
21. Łazy (Łazy)	wieś
22. Mazancowice (Matzdorf)	wieś
23. Międzyrzecze Dolne (Nieder-Kurzwald)	wieś
24. Międzyrzecze Górne (Ober-Kurzwald)	wieś
25. Mnich (Mnich)	wieś
26. Mikuszowice (Nikelsdorf)	wieś
27. Ochaby (Ochab)	wieś
28. Pruchna (Pruchna)	wieś
29. Roztropice (Rostropitz)	wieś

30. Rudzica (Riegersdorf)	wieś
31. Świątoszowka (Swientoszuwka)	wieś
32. Wapienica (Lobnitz)	wieś
33. Wieszczęta (Wieszczont)	wieś
34. Zabłocie (Zablacz)	wieś
35. Zaborze (Zaborze)	wieś
36. Zabrzeg (Zabrzeg)	wieś
37. Zarzecze (Zarzicz)	wieś
38. Zbytków (Zbitkau)	wieś

9. Powiat Cieszyński w Cieszynie.

1. Cieszyn (Teschen)	miasto
2. Skoczów (Skotschau)	miasto
3. Bażanowice (Bażanowitz)	wieś
4. Bładnice (Bladnitz)	wieś
5. Błogocice (Blogotzitz)	wieś
6. Bobrek (Bobrek)	wieś
7. Brenna (Brenna)	wieś
8. Brzezówka (Brzezuwka)	wieś
9. Cisownica (Zeislowitz)	wieś
10. Dębowiec (Baumgarten)	wieś
11. Dziegelów (Dzingelau)	wieś
12. Godziszów (Godzischau)	wieś
13. Goleiszów (Golleschau)	wieś
14. Górki Małe (Klein-Gurek)	wieś
15. Górki Wielkie (Gross-Gurek)	wieś
16. Gumma (Gumma)	wieś
17. Harbutowice (Harbutowitz)	wieś
18. Hażlach (Haslach)	wieś
19. Hermanice (Hermanitz)	wieś
20. Iskrzyczyn (Iskrzyczyn)	wieś
21. Istebna (Istebna)	wieś
22. Jaworzynka (Jaworzinka)	wieś
23. Kaczyce (Katschitz)	wieś
24. Kisielów (Kisielau)	wieś
25. Kiczyce (Kitschitz)	wieś
26. Koniaków (Koniakau)	wieś
27. Kończyce Małe (Klein-Kuntschitz)	wieś
28. Kończyce Wielkie (Gross-Kuntschitz)	wieś
29. Kostkowice (Kostkowitz)	wieś
30. Kowale (Kowali)	wieś
31. Kozakowice Dolne (Nieder-Kozakowitz)	wieś
32. Kozakowice Górne (Ober-Kozakowitz)	wieś
33. Krasna (Krasna)	wieś

34. Łączka (Lonczka)	wieś
35. Leszna Górna (Ober-Lischna)	wieś
36. Lipowiec (Lippowetz)	wieś
37. Markłowice Górne (Ober-Marklowitz)	wieś
38. Międzyświec (Miendzyswietz)	wieś
39. Mnisztwo (Mönenichhof)	wieś
40. Nierodzim (Nierodzim)	wieś
41. Ogrodzona (Ogrodzon)	wieś
42. Pastwiska (Pastwisk)	wieś
43. Pierściec (Perstetz)	wieś
44. Pogórze (Pogorz)	wieś
45. Pogwizdów (Pogwisdau)	wieś
46. Punców (Punzau)	wieś
47. Simoradz (Schimoradz)	wieś
48. Ustroń (Ustron)	wieś
49. Wilamowice (Willamowitz)	wieś
50. Wisła (Weichsel)	wieś
51. Wiślica (Wislitz)	wieś
52. Zamarski (Zamarsk)	wieś
53. Zebrzydowice (Seibersdorf)	wieś

10. Miasta wyjęte z powiatów.

1. Katowice (Kattowitz)	miasto
2. Królewska Huta (Königshütte)	miasto
3. Bielsko (Bielitz)	miasto

Spis.

Str.

Część I. Rada Wojewódzka.

1) Ustawa z dnia 20. 10. 1922 r. w sprawie wyboru Rady Wojewódzkiej	3
2) Ustawa z dnia 23. 11. 1922 r. w sprawie urzędowania Rady Wojewódzkiej	5
3) Ustawa z dnia 26. 1. 1923 r. w przedmiocie djet członków Rady Wojew.	5

Część II. Bezpieczeństwo publiczne.

1) Rozp. z dnia 17. 6. 1922 r. w przedmiocie organizacji Policji Wojew. Śl.	6
2) Ustawa z dnia 2. 3. 1923 r. w przedmiocie organizacji Policji Wojew. Śl.	14
3) Przepisy przejściowe do rozp. o Policji Wojewódzkiej	14
4) Ustawa z dnia 2. 3. 1923 r. w przedmiocie przepisów przejściowych do rozporządzenia o Policji Wojewódzkiej	15
5) Rozp. z dnia 17. 6. 1922 r. w przedmiocie utworzenia Dyrekcji Policji w miastach Katowice, Królewska Huta i Bielsko	15
6) Rozp. z dnia 17. 6. 1922 r. w przedmiocie utworzenia Dyrekcji Policji w miastach Katowice, Królewska Huta i Bielsko	17
7) Ustawa z dnia 14. 3. 1923 r. w przedmiocie utworzenia Dyrekcji Policji w miastach Katowice, Królewska Huta i Bielsko	19
8) O Policji (Szkie)	20

Część III. Ubezpieczenie społeczne.

1) Rozporządzenie z dnia 28. 6. 1922 r. w przedmiocie utworzenia Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Województwa Śląskiego	24
2) Rozporządzenie z dnia 12. 9. 1922 r. w przedmiocie utworzenia Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Województwa Śląskiego	27
3) Ustawa z dnia 12. 12. 1922 r. w sprawie zatwierdzenia rozp. Wojewody	29
4) Rozp. z dnia 28. 6. 1922 r. w przedmiocie utworzenia Wojewódzkiego Urzędu Ubezpieczeniowego	30
5) Ustawa z dnia 23. maja 1923 r. w przedmiocie Wojewódzkiego Urzędu Ubezpieczeniowego	31
6) Rozp. z dnia 28. 6. 1922 r. w przedmiocie Wyższego Urzędu Ubezpieczeni.	31
7) Ustawa z dnia 12. 12. 1922 r. w sprawie zatwierdzenia rozp. Wojewody	33
8) Rozp. z dnia 28. 6. 1922 r. w przedmiocie utworzenia Urzędów Ubezpiecz.	33

	Str.
9) Ustawa z dnia 12. 12. 1922 r. w sprawie zatwierdzenia rozp. Wojewody	34
10) Rozp. z dnia 10. 7. 1922 r. w przedmiocie organizacji Urzędów Rent Wojsk.	35
11) Ustawa z dnia 12. 12. 1922 r. w sprawie zatwierdzenia rozp. Wojewody	36
12) Rozp. z dnia 29. 8. 1922 r. o zmianie rozp. z dnia 10. 7. 1922 r. w przedm. organizacji Rent Wojskowych	37
13) Ustawa z dnia 12. 12. 1922 r. w sprawie zatwierdzenia rozp. Wojewody	37
14) Organizacja Zakładu Ubezpieczeń społecznych (Szkic)	38
15) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29. 3. 1923 r. w przedmiocie prze- kazania Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej kompetencji b. ministrów pruskich w zakresie pośrednictwa pracy na terenie górnośląskiej części Województwa Śląskiego	40

Część IV. Skarbowość.

1) Rozporządzenie z dnia 10. 7. 1922 r. w przedmiocie organizacji i urzędów skarbowych na obszarze Województwa Śląskiego	41
2) Ustawa z dnia 20. 12. 1922 r. w sprawie zatwierdzenia rozporz. Wojewody	50
3) Wykaz Kas Skarbowych	50

Część V. Przemysł i handel.

1) Rozporządzenie z dnia 8. 8. 1922 w przedmiocie ustanowienia okręgów in- spekcji przemysłowych	51
2) Ustawa z dnia 2. 3. 1923 r. w przedmiocie ustanowienia okręgów inspekcji przemysłowych	52

Część VI. Podział administracyjny Województwa.

1) Sprostowanie	52
2) Część Cieszyńska Województwa	53

Spis dodatkowy.

A) Spis do tomu I.—III. (Organizacja i kompetencja władz i urzędów)

	Tom	Str.
1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej	I;	5
2. Statut Organiczny	I; 35; I;	100
3. Artykuł 88. Traktatu Wersalskiego	I;	60
4. Ustawy niemieckie zatwierdzone przez Komisję Między- sojuszniczą	I;	67
5. Stan prawny w części górnośląskiej	I;	83
6. Stan prawny w części cieszyńskiej	II;	331
7. Spis praw niemieckich	II;	340
8. Spis praw austriackich	III; (dod. Nr. 1)	46
9. Organizacja władz	I;	110
10. Szkice organizacyjne	I;	127
11. Ustawa z 16. IV. 22 o rozciągnięciu na ziemie górnośl. ustaw pol.	I;	202
12. Konwencja genewska	I;	225
13. Ministerstwa w Wacławie	II;	28
14. Inne władze w Warszawie	II;	29
15. Podstawy prawne organizacji tych władz	II;	30
16. Statut Urzędów Miar	II;	36
17. Rozp. Min. Rob. Publ. o organizacji zarządu rzek żegl.	II;	40
18. Ustawa państwowa o Pol. Kraj. Kasie Poż. (7. X. 18)	II;	43
19. Ustawa państwowa o Pol. Kraj. Kasie Poż. (14. 7. 20)	II;	49
20. Ustawa państwowa o Państw. Radzie Kol. (14. VII. 20)	II;	50
21. Ust. państw. o N. N. Komis. do walki z epid. (-4. VII. 20)	II;	51
22. Ustawa śląska (20. X. 22). wybór Rady Wojewódzkiej	II;	55
23. Ustawa śląska (23. XI. 22): urzędowanie Rady Wojew.	II;	57
24. Rozp. Rady Min. (3. XI. 22): urząd dla spraw mniej	II;	58
25. Rozp. Rady Min. (24. VI. 22): Wyższy Urząd Górniczy w Katowicach	II;	59
26. Rozp. Rady Min. (27. VI. 22): okręgowe urzędy górnicze	II;	61

	Tom	Str.
27. Rozp. Rady Min. (27. VI. 22): Izba handl. w Katowicach	II;	63
28. Rozp. R. Min. (27. VI. 22): Izba rękodzieln. w Katowicach	II;	65
29. Ustawa śląska (19. XII. 22): Komisarze mieszkaniowi	II;	67
30. Dep. do spraw śląskich Min. Przemysłu i Handlu	II;	68

B. Spis do I. Uzupełnienia „Ustawy o języku urzędowym“ (Dodatek Nr. 8 do Gaz. Urz.)

Nr.	Strona
1. Art. 4. ustawy z 15. 7. 1920, zawierający Statut Organiczny	3
2. Konwencja Genewska z dnia 15. 5. 1922 r.	3
3. Ustawa z dnia 16. I. 1923 r. w przedmiocie języka urzędowego na obszarze Województwa Śląskiego (Dz. U. Śl. Nr. 5, poz. 34 z d. 1. I. 1923)	6
4. Gesetz vom 16. I. 1923 betreffend die Amtssprache auf dem Gebiete der Wojewodschaft Schlesien	8
5. Wniosek posła ks. Brzuski i tow. w sprawie języka urzędowego w Województwie Śląskiem (Druk Nr. 45)	10
6. Sprawozdanie Komisji Prawniczej Sejmu Śląskiego z obrad nad drukiem Nr. 45, (Druk Nr. 107)	12
7. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 18. 8. 1922	13
8. § 2245 niemieckiego kodeksu cywilnego	17

Wydawnictwa

Redakcji „Gazety Urzędowej“:

A. „Zbiór praw“.

- I. **Zbiór praw konstytucyjnych i administracyjnych Województwa Śląskiego**; opracował: Dr. Włodzimierz Dąbrowski,
Tom I. str. 308; Nakładem Urzędu Wojewódzkiego 1922. Tłoczono w Drukarni Wojewódzkiej w Katowicach.
- II. **Zbiór praw konstytucyjnych i administracyjnych Województwa Śląskiego**; opracował Dr. Włodzimierz Dąbrowski,
Tom II. str. 371; Nakładem Urzędu Wojewódzkiego 1923. Tłoczono w Drukarni Wojewódzkiej w Katowicach.
- III. **Zbiór praw**; opracował dr. Włodzimierz Dąbrowski,
Tom III. str. 94; wydano jako „Dodatek Nr. 1“ do Gazety Urzędowej.
- IV. **Zbiór praw. Prawo skarbowe i podatkowe**: I. Uzupełnienie. **Ustawy walutowe (A)** zestawiał dr. Włodz. Dąbrowski; wydano jako „Dodatek Nr. 7“ do Gazety Urzędowej.
- V. **Zbiór praw. Organizacja i kompetencja władz i urzędów**: I. uzupełnienie **Ustawy o języku urzędowym (A)** zestawiał dr. Wł. Dąbrowski; wydano jako „Dodatek Nr. 8“ do Gazety Urzędowej.
- VI. **Zbiór praw. Ustawy wyznaniowe**; I. Uzupełnienie; zestawiał dr. Wł. Dąbrowski; wydano jako „Dodatek Nr. 9“ do Gazety Urzędowej.
- VII. **Ustawy sanitarne**: I. Uzupełnienie. **Taksa aptekarska i lekarska (A)**, zestawiał dr. Włodz. Dąbrowski; wydany jako „Dodatek Nr. 10“ do Gazety Urzęd.

VIII. Zbiór praw. **Organizacja i kompetencja władz i urzędów**: II. uzupełnienie. Zestawił Dr. Włodzisław Dąbrowski; wydano jako „Dodatek Nr. 11“ do Gazety Urzędowej.

B. Inne wydawnictwa.

- I. **Układ polsko-niemiecki** w przedmiocie państwowej własności górniczej i hutniczej w polskiej części Górnego Śląska; Wydano jako „Dodatek Nr. 2“ do Gazety Urzędowej.
- II. **Ustawa o daninach komunalnych (Kommunalabgabengesetz)** z 14. lipca 1893 z uwzględnieniem ustaw uzupełniających; zestawił Dr. Wł. Dąbrowski; Wydano jako „Dodatek Nr. 3“ do Gazety Urzędowej.
- III. **Ustawy o zwalczaniu lichwy wojennej** obowiązujące w części cieszyńskiej Województwa Śląskiego; zestawił Dr. Wł. Dąbrowski; Wydano jako „Dodatek Nr. 4“ do Gazety Urzędowej.
- V. **Ustawy o ochronie lokatorów** obowiązujące w Województwie Śląskiem; zestawił Dr. W. Dąbrowski; „Dodatek Nr. 6“ do Gazety Urzędowej.

— Do nabycia: —

**W Administracji „Gazety Urzędowej Woj. Śląskiego“,
Katowice, ul. Szafranka.**

